

T. 150

ازوهلی
حبر نیل
جغرافیا -

دار الشفقه الاسلامیه ده تدریس اولمق اوزره مجلس
تدریسه اسلامیه طرفدن انتخاب وقبول اولمشدر

شام شریف مکتب اعدادیسی مدیری یکباشی عزت افدینک
اثریدر

هر حقوقی دار الشفقه یمه عانددر

دفعه خامسه اولمق

استانبول

(مهرن) مطبعه سی - باب القیاده

۱۳۰۲

T. 150

(علاوہ)

ملخص جغرافيا

دار الشفقه الاسلاميه ده تدريس اولفق ا
تدريسيه اسلاميه طرفدن انتخاب وقبول

شام شريف مكتب اعداديسي مديري ييكاشه ع ت افندسك
اثيردر

تقوقي دار الشفقه به ع

دفعه خامسه اولهرق

استانبول

(مطبعه سي - باب عالي جاده سنده نومرو ۷)

۱۳۰۲

﴿ملخص جغرافيا﴾

(بسم الله الرحمن الرحيم)

الله رب العالمين * والصلوة والسلام على محمد
(وعلى آله وصحبه اجمعين)

﴿معلومات عموميه﴾

(شكل ارض)

يعنى يرك بيجمى

جغرافيا (احوال ارضدن) يعنى ير يوزينك
طاغلارندن وصولرندن وانسانلرندن وسائر شيلرندن بحث
ايدن علمه دينور .

(ارض) مدور الشكل يعنى يوارلق اولوب اوزرنده
كنيش صحرالر ودرين صولر ويوكسك طاغلر بولنور .

كرويته يعنى يوارلقلغنه علامت ايسه بردكر كنارنده
طوروبده دكر ك ايلروسندن قيه طوغرى كلان كميه
نظر ايدلده كده اولامينك ديركلرينك تپه سى صكره

اورته‌سی ونه‌ایت کن‌دیی کورلمسیدر و بر کمیده بولنان
یولجی کمیدن قره‌یه باقدقده یننه بویله‌جه اولا طاغک
تپه‌سنی و صکره اورته‌سنی و یاقلاشدقجه اتکلرینی
کورمسیدر .

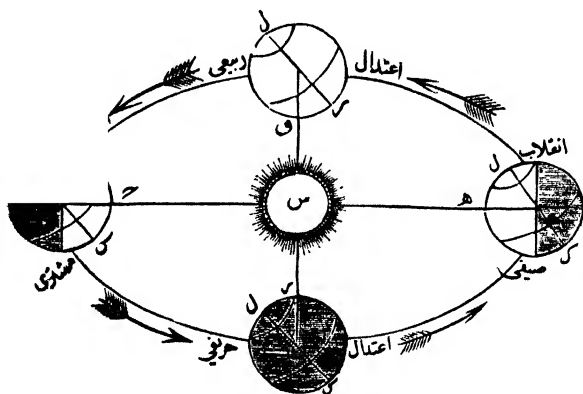

بر میدانده و یا صحرا ده طوریلوبده کوز آله بیلدیکنه
قدر اطرافه باقدقده طاغک دومانلی صرتلری و اووالرک
خیال میال نه‌ایتلری بر دائره کبی کورینورکه اشبو
دائره‌یه (افق) دینور .

کره ارضک محیطی یعنی چوره‌سی (۴۰,۰۰۰)
کیلو مترودر (برکیلو مترو بیک زراع اعشاری دیمکدر)

وقالئلنى يعنى اوزرنده بولنان بر محل ايله اورتەسندن
كچەرك اشبوحلك قارشوسنده وينە كره اوزرنده بشقه
بر محل بىتندە اولان مسافە (۱۳,۰۰۰) كيلو مترودر .
اك يوكسك طاغلرك ارتفاعى يعنى يوكسكلكلرى
سكزدن طقوز كيلو مترويه قدردر . طاغلرك يوكسكلكى
ايسە كره نك بيوكلكنە كوره بر بيوك پورتقالك اوزرنده
بولنان پروزلره نسبتى قىيلندن بيله دكلدر .

(كره ارضك حركىتى)

كره ارض بالذات متحركدر . يعنى كندى كندينه

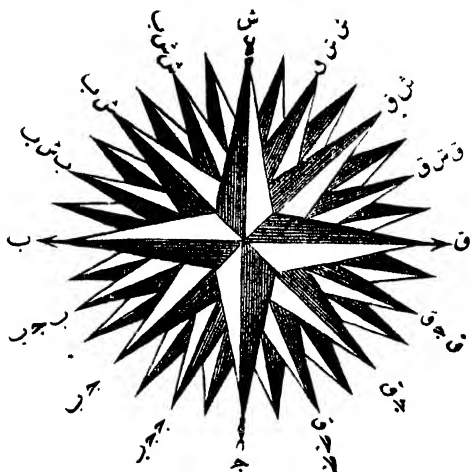
و بر دوزی یه بریاندن او بر یانه کونشه قارشو دوزر یاتر
بوندن کیجه ویاری کیجه وکوندز وکونک یاریسی کبی
وقتار حاصل اولور و زمان وساعتلر بیلنور ..

کره ارضک اشبو حرکت و دوری یعنی بریاندن
او بر یانه تمامیه بر کره دوعسی یکرمی درت ساعته در .

بونکله برابر کونشک اطرافنده دخی بر حرکت
و دوری دهآ وارددر که بونیده بو محرك اوزرنده بر سنه
ظرفنده بتورر .

وشو ایکی درلو دوری ایسه برمولوی دوریشنک
سماع و دورائی کیدر و بر سنه ظرفنده و محرك اوزرنده
دور ایله آلدینی مسافه (۹۰۰) ملیون کیلو مترودر
اشته کره شو بیوکلکله پک خیزلی دوندیکندن حرکتی
ایدلما مکده در .

کره ارض کبی کره قمر یعنی آی دخی کره ارضک
افنده اوتوز کونده یعنی بر آیلق زمان مدتنده بر کره
ایسه اون ایکی کره دور و حرکت ایلمکده در .

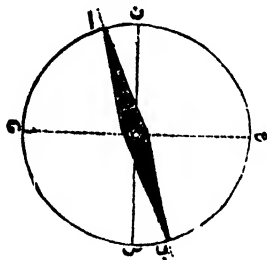

(جهات یعنی ارض اوزرنده واقع سمتل)
 یوقاروده تعریف اولنان (افق) اوزرنده کونشک
 طلوع ایتدیکی یعنی طوغدینی جهته (شرق جهتی)
 وغروب ایتدیکی یعنی کونشک باتدینی سمته (غرب
 جهتی) دینور .

بو ایکی جهت آره سنده شرق جهتی صاغه وغرب
 جهتی صوله کلمک اوزره طوران بر آدم فرض اولندینی
 تقدیرده دخی ینه (افق) اوزرنده ایلروسنه طوغری
 باقدینی سمته (شمال جهتی) آرقه سمته (جنوب جهتی)

و بودرت جهته ايسه (جهات اصلیه اربعه) دیرلر وخریطه اوزرنده ایکیسنی حرف اوللری وایکسنیده حرف اخیرلیله اشعار ایدرلر .

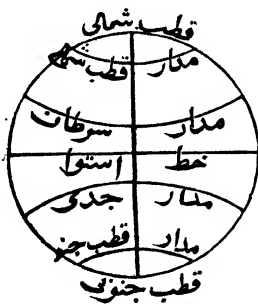
اشبو جهتلردن بشقه درت جهت دها واردرکه آنلرده (جهات فرعیه) دیرلر. بری شمال ایله شرق بیننده (شمال شرقی) و دیگرکی شمال ایله غرب بیننده (شمال غربی) جهتیدر و دیگرکی ایکی جهت دخی (جنوب شرقی) و (جنوب غربی) جهتلیدر. جهات اصلیه و فرعیه دن بشقه دها بر چوق جهتلر اولوب آنلرده (جهات مرکبه) دیرلرکه مجموعی اوتوز ایکی جهته بالغ اولور .

جهات اصلیه کونشک طوغمسيله یوقاروده تعریف اولندیغی و جهله شرق و غرب جهتلری آره سنه طوریلهرق تعیین اولندیغی کبی جهتلرک جهله سی دخی (بوصله) دینیلان آلت ایله بولنور .

چونکه کونش ايله شرق و غرب جهتلى معلوم
اوله جنى كې آلتك (ايره) دىنيلان و بر ميل اوزرنده دون
پارچه سنك آلت دوزلپرده دوزلكده دخى مطلق براوجى
شمال و ديكر اوجى جنوبى كوستر مسيله سائر جهتلر دخى
معلوم اولور .

بتون كره ارضك ويا بر قسمك رسملى نقش اولنان
لوحه لره (خریطه) دینور . و بو خریطه لر دائماً شمال جهتی
یوقا روسنه و جنوب جهتی اشاغیسنه و شرق و غرب جهتلى
دخى اصاغ وصول ياننه كلك اوزره نقش و رسم اولنور لر .

(قطبلىر - و محور عالم - و خط استوا)

كره ارضك كندى كندينه بر ياندن او بر يانه بر

دوزی به دوری بر دونه طولابك ایکی اوجلری اشاغیلی
یوقاریلی برر محله ایلشدرملکه اولدینی یرده دونمسنه
مشاهددر یعنی شمال وجنوب جهتلری نهایتلری ایکی
اوجلری مقامنده اوله رق برر محله ایلشدرملشده اویله
دونور کیدر . وکره نك اشبو نهایتلری جهتلرندن
شمال جهته (قطب شمالی) وجنوب جهته (قطب
جنوبی) دینور .

وشو ایکی قطب بیننده وکره نك تا اورته سندن
مچمک اوزره فرض اولنان بر خطه دخی (محور عالم)
تسمیه ایدیلور بو تقدیرجه کره ارض بر یاندن اوپر یانه
محوری اطرافنده دور ایدیور دیمک اولور کره ارض
اوزرنده قطبلردن مساوی اوزاقلقلرده وشرق ایله غرب
بیننده اولمق اوزره چپه چوره فرض ورسم اولنان
وکره یی اشاغیلی یوقاریلی تمامی تمامنه ایکی بیوک قسمة
آیران دائرہ یه (خط استوا) دیرلر . کونش بو دائره
اوزرنده فوق السماء مرور ایتدیکنده کیجه ایله کوندز
مدتجه بری برینه مساوی اولورلر .

کرهٔ ارضك اَك صیجاق یرلری اشبو خط استوايه
 قریب وجوار بولنان محللریدر . واك صغوق یرلری ايسه
 قطبلریدر . ومعتدل یعنی صیجاقنی آزجه ویا زیاده جه
 اولان محللری دخی قطبلره خط استوا آره سنده بولنان
 یرلردر .

﴿ وسعت . . وجسامت ارض ﴾

کرهٔ ارضك محیطی یعنی چوره سی بر (دائره) اولوب
 اوده (۳۶۰) درجه اعتبار اولندیفی کبی مسافه سی دخی
 (۴۰,۰۰۰) کیلو مترو (۹,۰۰۰) فرسخ اعشاری حساب
 اولنمشدر . بو صورتده ارض اوزرنده بر درجه لك بعد
 ومسافه (۱۱۱) کیلو مترو (۲۵) فرسخ اعشاری ديمك
 اولور .

خریطة اوزرنده هر قننی بر طول معلومی کوسترر

و (مقیاس) دینلور بر خط رسم ایدیلور که بهر درجه نیک بعد و مسافه سی اشبو مقیاس ایله اولچیلور .

(تعریفات جغرافیا)

کره ارض صو ایله طویراغک برلشمسندن حصوله کلکله اوزرنده بولنان اک بیوک قرهیه (قطعه) دینلور و قطعه لریک بیوک لرینه (ممالک) و (اقلیم) و (الکا = اولکه) دینلور . و اطراف صو ایله چورلمش اولان ککوچک و پارچه قره لره (آله) و (جزیره) تسمیه اولنور .

بربرینه یقین اوله رق طویلور بریرده بولنان اطه لره دخی (جزائر مجتمعه) دیرلر .

بیوک قره لر بر جهتدن بتیشک فقط اوچ جهتدن صو ایله چورلمش اولان برقسم ارضه دخی (یاریم آله) (وشبه جزیره) تعیر ایدرلر .

صولرک پک درین اولمیان یرلرینه (صیغ) و قوملی اولان یرلره (قومسال) دیرلر .

ایکی قره یی بربرینه بتشدیرن طارجه برقرهیه (دل) و (برزخ) تسمیه اولنور .

قره لریک صولره یقین اولان کنارلرینه (قی) و (ساحل) و سواحل دیرلر .

سواحلك دكزه طوغرى اولان چيقنديلرينه (برون)
و (رأس) ديرلر .

بر صويك آقدينى طرفه يوزيني چويران كمسه نك
صاغ طرفه كلان كناره (ساحل يمينى) وصول طرفه
كلان كناره (ساحل يسارى) ديرلر .

كره ارض اوزرنده ياييلمىش اولان واسع ودرين
صولره (دكز) و (بجر) اطلاق اولنور .

دكزلر ك قطعهلر چويرمىش اولنلرينه (طيش دكز)
و (بجر محيط) دينور .

ودكزلر ك قره يه كيرمىش اولان قسملرينه بيوك ايسه
(كورفز) و كوچك ايسه (قوى) دينلور .

كورفزك كى بارينه بيلنلرينه (ليمان) و (مرسى) ديرلر .
ايكى قره اراسنده اولوب ايكى دكزى بربريله
برلشدين طار صولره (بوغاز) و (خليج) تعبير اولنور .

قطعهلر واطهلر اوزرنده اطرافى قره ايله چورلمىش
اولان درين بريكتى صولره (كول) و (بركه) ودرين
اوليان بريكتى صولره دخی (بتاقلق) و (كولجك) ديرلر .

دكزلر ك اكثرى بوغازلرده صولر ك خيزله آقسسنة
(اقدى) تعبير ايدرلر .

آی وکونشک تأثیر یله صولرک بعض محللرده ایکی دفعه ساحلره یا یلمسینه (مد) و ساحلردن چکلمسینه (جذر) اطلاق اولنور .

کره ارض اوزرنده دوز وکوز الا بیلدیکنه قدر ککیش اولان یرله (اوا) و اووالرک چایر وچنلک محللرینه (اوتلاق) و (مرعا) دینلور . منبت اولمیوب و مسکن ایدنمکده قابلیتی اولمیان یرله (چول) = بیابان = صحراء و هر طرفی چول ایله چورلش منبت و چایرلو یرلرده (واح) دینور .

ارض اوزرنده قباروب یوکسلمش اولان یرله (طاغ) و (جبل) و طاغلرک یوکسلوب چیقمش اولان یرلرینه (تپه) و (زروه) کوچک تپهله (اویوک) و (تل) دینور و آلچق یرلرینه ده (اتک) و (دامن) تعیر اولنور .

بربر یله برلشهرک بویدنویه اوزانمش اولان طاغلره (صره طاغیر) و (جبال متسلسله) و (سلسله جبال) و طاغلرک اوستلرنده بولنان دوزلکه (صرت) و اوتلاق و صولاق ایسه (یا یلا) تسمیه اولنور .

تپه و زروه لرندن آتش پوسکورن طاغلرده (ینار طاغ) (وولقان) دینلور .

ایکی طاغ بیتنده بولنان طارلغه (کچید) و (دربند)
و بوغاز دینلور .

ایکی طاغك اتککری اراسنده بولنان یرلره (دره)
و (وادی) دیرلر .

طاغلرک قیالقی محللرنده و بوکورلرنده بولنان بوشلقلره
(غار) و (مغاره) اطلاق ایدرلر .

طاغلرک صیق اغاجلق محللرینه (قوری) و (اورمان)
دینلور .

قطعهلر و بیوک آطه‌لر اوزرنده بر چوق یرلر
طولاشه‌رق دکزه آقان بیوک ودرین صولره (نهر)
اطلاق اولنور .

دکزلره آقان ویا نهرلره قاریشان کوچک صولره دخی
(ایرماق) ودها کوچک اولورسه (چای) دینور .

شدتلی یغان یغمورلردن حاصل اوله‌رق آقان صولره
(سیل) دیرلر .

نهر وچای وایرماقلرک یتاقلرینه (مجری) وچیق‌دقلری
یره (منبع) و دکزه دوکلدکلی یره (منصب) و دکزله
برلشدکلی یره (فم) دیرلر .

و بر طاقم قوللره آیریله‌رق بر قاچ فله دکزه آقان

صورك حصوله كتوردیكى چىقندى محله (ذالیه) و (دلتا) تعبير ايدرلر .

ایكى نهر ویا ایرماق ویا چایك بر بر یله قارشىقلری
یره (ملتقى) دیرلر .

اوچوروم یرلردن آقان صولره (چاغلان) مخصوصاً
یاپیلوبده صو طولدیریلان یره (حوض) دینور .

برقطه نك صولرینك اکثریسی بر جهته آقهرق دكره
دوكلكلری میللو بر قسم ارضه (سطح مائل) و (ورسان)
دیرلر .

كى یوزه جك درینلكدده اولمق اوزره مخصوص
آچیلان وهر ایكى صویى بر بر یله برلشدرن بیوك خرقلره
(قال) و (جدول) وجدولك نهردن آیرلدینی یره
(ترعه) اطلاق ايدرلر .

(كره مسطحه)

كره ارضك تمامنى ایكى دائره ایچنده اوله رق
خریطه یه (كره مسطحه) دینور .
دائره نك بری كره نك بر نصفك و دیگرى دخى او بر
نصفك خریطه سنى كوسترر .

کره ارض (اوروپا) و (آسیا) و (آفریقا) و (آمریقا)
و (اوقیانوسیا = فلنمک جدید = اوسترالیا) ناملریله
بش قطعہ کیرہنی حاویدر . بونلردن اوروپا و آسیا
و آفریقا و آوسترالیا قطعہلری دئما کره مسطحہنک بر
قسمندہ و آمریکا قطعہسی دخی یالکز اوله رق دیکر بر
قسمندہ اولق اوزره رسم اولنور .

بش قطعہدن اوروپا و آسیا و آفریقا قطعہلرینه اسکی
دنیا و آمریکا و آوسترالیا قطعہلرینه یکی دنیا دینلور .

کره ارض (بحر محیط اطلاسی) و (بحر محیط کیر)
و (بحر منجمد شمالی) و (بحر منجمد جنوبی) و (بحر
محیط ہندی) ناملریله بش عدد یوک دگری و بر عدد
دخی متوسط یعنی (بحر سفید) نامیلہ اورته دگری
حاویدر .

بحر محیط اطلاسیہ (بحر محیط غربی) ده دینور .
اوروپا و آفریقا و آمریکا قطعہلری بینندہ واقعدر .
(بحر محیط کیر) آسیا و آمریکا قطعہلری بینندہ کائن
و آوسترالیا قطعہسنی ایسہ کاملاً محیطدر .

(بحر منجمد شمالی) کره ارضک قطب شمالیسنی
و (بحر محیط جنوبی) دخی قطب جنوبیسنی احاطہ

ایتملردر و (بحر محیط هندی) دخی آسیا قطعه سنک جنوب جهتده کائدر. شومتوسط (بحر سفید) اورویا و آسیا ایله افریقا قطعه لری بینده بولمقده در.

(مقدار جنس بشر)

عموماً کره ارضک بر ملیار ایکی یوز ملیون قدر نفوسی اولوب جنسیتجه اوچ بیوک قسمة تقسیم اولنملردر. بری (بیاض) یعنی (قوقاس) جنسیدر و دیگری (اصفر) و یاخود (موغول) جنسیدر و بر دیگری ایسه (سیاه) یعنی (زنجی) جنسیدر.

(قوقاس جنسی) بتون اورویا قطعه سنه و آسیا قطعه سنک غرب و افریقا قطعه سنک شمال جهتلرینه یاییلوب یرلشمش اولان اهلیدر. بونلردن هواسی صیجاق اولان مملکتلر اهلینک رینکلی بر از اسمرلشمش ایسه ده علی العموم بوی و بوسلری یاقیشیقلو و باشلری یصیجه و آغلری کوچک و ساچلری اینجه و یومشاق و الحاصل اعضالری کاملاً دوزکوندر.

(اصفر جنسی) آسیا قطعه سنک شرق و شمال جهتلرینه یاییلوب یرلشمش اولان اهلیدر بونلرکده عموماً چهره سی

اکلی و باشلری یوارلق و رنکلی صاری و یوزلری
 قزل و اغزلری ایری و برونلری چوکوک و کوزلری
 اوزون و کوچوک و ساچلری سیاه و صیق و قویرجقدر .
 (زنحی جنسی) دخی آفریقا قطعہ سنک اک بیوک
 قسمی اولان وسط و جنوب جہتلیرنہ یاییلوب یرلشمش
 اولان اہالیدر . بونلرک جہرہ لری طوب و رنکلی سیاه
 و آنسلی دوز و برونلری اوزون و یصی و دوداقلری
 اکلی و صارقیق و دیشلری بیاض و اوزونجہ و اغزلری
 ایریجہ و ساچلری قارمہ قاریشق و اکثریت اوزرہ طبیعتلری
 وحشیدر .

بونلردن ماعدا رنکلی آچیق سیاه و زیتونی
 و قرمز یہ میال دیگر نوع سیاهیلر واردرکہ زنحی جنسنہ
 منسوب اولیوب ازوچوق ذکر اولنان اوچ جنسہ دہ
 شاہتلی واردر . آچیق سیاه رنکلورلی اوقیانوسیا
 قطعہ سنک شمال غربی جہتک (مالز) دنیلان اہالیسیدر .
 قرمز یہ مائل رنکلورلی ایسہ آمریقانک (ہندی)
 دنیلان یرلو اہالیسیدر .

(جمعیت بشر - وادیان)

(بخی بشر) یعنی انسانلر بو عالمده بر جمعیت پیدا ایتدکلی

حالدہ یامدنی ویابدوی ویاخود وحشی اولہرق یشارلر .
 (مدنیلر) معمور شہرلر وقصبہ وقریہلر دہ اوطورلرلر
 ودولت نامیلہ برہیئت تشکیل ایندوب اکا تابع اولورلرلر .
 یارم مدنی صاییلان خیمہ نشین بدویلر ڈخی قبیلہ قبیلہ
 آریلہرق وهرقبیلہ برشیخ . ویابررئیس قبیلہ نک اداره
 وحکمی آلتندہ اولہرق شورادہ بورادہ قونوب کوچمکله
 عمرلرینی کچورلرلر .

(وحشی) یعنی یبانیلر ایسہ اکثری برر پوستہ
 بورغنش اولدقلری خالدہ جمعیتلہ طاغ قغوقلرندہ مکان
 طوتوب حیوان کبی کچنور کیدرلر .

کرۂ ارضک حاوی اولدینی بش قطعہ دن ہر برینک
 اقسامنہ مملکت دنیلور . ہر مملکت بر حکومتلہ اداره اولنور .
 حکومتلر ایسہ البتہ بردولتہ منسوبدرلر . دولتارک برر
 حکمداری اولوب (پادشاہ = سلطان = امیر) و (امیرا-
 طور) و (قرال) (خان) ناملریلہ تعبیر اولتمقدہ درلر .
 بعض مملکتلر دخی اہالینک انتخابیلہ نصب اولنور بر
 رئیس معرفتیلہ اداره اولنور بر حکومت تشکیل ایدرلر کہ
 اکادہ (جمہوریت) وریئسلرینہ (رئیس الجمہور) اطلاق

ایدرلر مدنی دولت و ملتار صنعت و تجارتده و علم و معرفتده پک چوق ایلرولمشلر و حالاده ایلرولمکده بولنمشلردر .

بدویلرک ایسه مرعادن مرعایه اقامت ایتمکدن . و حیوانات بسلامکدن بشقه بر صنعت و تجارتلری و وحشیلرک ایسه طاغ قغوقلرنده و مغاره لرده مسکن طوته رق قوش و بالق آلر یله کچنمکدن غیری ایشلری یوقدر .

یریوزینک بالجمله اهاالیسی اوچ دین ایله متدیندرلر . اشبودینلردن بری مطلقا حق اولان (اسلام) دینیدرکه مسلمانلرک کافه سی اشبو دین اسلام ایله متدیندرلر و بری دخی (خرستیان) دینیدرکه عیسویلرک جمله سیده بو دین ایله متدیندرلر و دیگر بری دخی (یهودی) دینیدرکه موسویلرک هپسی بو دین ایله متدیندرلر .

خرستیان و یهودی دینلری دین اسلامک ظهور یله نسخ اولنمشدر .

بر طاقم اهاالیده واردرکه کیمی آتسه کیمی حیوانات و جاداته طایمغله (مشرک) اسمیله یاد اولنورلر .

(اوروپا قطعہ سی)

(اوروپا قطعہ سنک حدودی)

اوروپا قطعہ سی کرۂ ارض اوزرنده موجود بش
قطعہ نك اك كچوكى فقط اك معمور و مشهوريدر .
اشبو قطعہ (خط استوا) ایلہ (قطب شمالی) آراسنده
واقع و عموما اقلیمی هوادار اولدینی کبی شمال قسمی
صفوق و جنوب قسمی ایسه معتدل و سیجاقدر .

و بر بیولك شبه جزیره اولدینی حالدہ شمال شرقی
جهتندن جنوب غربی جهتنه طوغری اوزونلامسنه
واقع اولمش و شرق جهتندن (اورال) طاغلری و (اورال)
نهری و (قوقاس) برزخیله آسیا قطعہ سندن آیرلمش و سائر
جهتندن دخی دکر ایلہ چورلمشدر و آفریقا قطعہ سندن
ایسه سبتہ بوغازی آیرمشدر .

(اوروپا قطعہ سنک ساحلری و دکرلری)

(و کورفزلی)

اوروپا قطعہ سنک ساحلری بر چوق درین درین
کورفزلی و قویلرله شبه جزیره لردن متشکلدر .
(بحر منجمد) شمالیدن (بحر قاره) و (بحر ابیض)

و (بحر محیط) غربیدن (بحر بالطق) دنیلان دکزلر
 حصوله کلشدر و بحر بالطق ایسه (بوتنی) و (فنلاند)
 و (ریغا) اسملرنده اوچ کورفز احداث ایتمشدر وینه
 (بحر محیط) غربیدن (بحر شمال) و (بحر مانس) (*)
 و (بحر ایرلانده) و (بحر بیسقای) ناملرنده اولان
 درت دکز دها حصوله کلش و بحر شمال ایسه (زویدرزه)
 اسمنده برکورفز وجوده کتورمشدر و بیسقای دکزینه
 (غاسقونیا) کورفزی ده دینلمکده بولتمشدر .

و (بحر سفید) دخی (تیره نین) دکزی و (وندیک)
 دکزی و (یونان) دکزی و (آطه لر) دکزی و (مرمره)
 دکزی و (قره دکز) و (آزاق) دکزی ناملرنده یدی
 دکز حاصل ایتمشدر . بحر سفید (لیون) و (جنوه)
 کورفز لرینی و (یونان) دکزی دخی (تارانت) و (نارده)
 و (اینه بختی = لپانت) کورفز لرینی و (آطه لر) دکزی
 ایسه (سلانیک) و (غلوص) کورفز لرینی احداث
 ایلمشدر .

(*) (بحر مانس) بعض کتلمده چیم ایله (مانچه) کورلمکده
 ایسه ده بودخی صرف غلط اولیوب ایکی درلو سویلش ایکی لغته
 مینیدر زیرا « Manche » ده کی « CH » حرفی فرانسزلر (شین)
 وانکلزلر (چیم) اوقورلر بوکا بنا ایکی درلو یازلمکده در .

(بوغازلری)

(بحر بالطق) ایله (شمال دگری) اراسنده (سوند) و (کوچك بلت) و (بيوك بلت) (قاتهغات) و (اسقازرراق) بوغازلری موجوددر . (شمال) دگری ایله (مانش) دگری آراسنده (پادوقاله) دینلان بوغاز و (بریتانیا) آطهسیله (ایرلانده) آطهسی بیننده دخی (شمال قنالی) و (سن جورج قنالی) دینلان بوغازلر بولمقدهدر .

بحر سفید ایله بحر محیط غربی بیننده (سبته) و یاخود (ژبرالتا = جبل الطارق) دینلان بوغاز واقع اولوب اوروپایی آفریقادن آیرمشددر .

(تیره نین) دگریله (یونان) دگری بیننده (مسینا) بوغازی و قورسیقا آطهسیله ساردنیا آطهسی بیننده (بونیفاجیو) بوغازی و (وندیک) دگری ایله (یونان) دگری بیننده دخی (اوترانت) بوغازی کائن در و مرمره دگریله آطهله دگری بیننده (چناق قلعه) بوغازی وینه مرمره دگریله قره دگر بیننده (استانبول) بوغازی واقع اولوب اوروپایی کوچك آسیا دینلان اناطولیدن آیرمشلرددر .

وقرہ دکر ایله ازاڭ دکر ی بینده ایسه (یکی قلعه)
بوغازی واقع اولمشدرد .

﴿شبه جزیره لری ودلری﴾

شمالده (اسقاندینا و) و (سمبریک) شبه جزیره لری
واقع اولوب برنجیسی (لاپونیا) دیلیله اوروپایه اتصال
کسب ایتمشدرد .

وجنوب غریبده (اسپانیا) شبه جزیره سی اولوب
(پیرنه) دیلیله فرانسه یه ارتباط پیدا ایلیمشدرد .

وجنوب جهتده ایسه (ایتالیا) و (روم ایلی) شبه
جزیره لری واقع اولمشدرد (وموره) اسمنده برکوچک
شبه جزیره (قورنت) دیلیله روم ایلی شبه جزیره سنه
وینه (قریم) نامنده برکوچک شبه جزیره دخی (پره قوپ)
دیلیله موسقوف مملکتته مربوط اوله رق بولتمقدردرلر .

﴿اطه لری﴾

اوروپا قطعه سنده پک چوق آطه لر اولوب بونلردن
ایکی بیوکی بحر منجمد شمالیده انساندن خالی وقطبه اک
یقین اولان (اسپیچبرغ) و (زانبل جدید) اطه لریدر .
دیگرلری (اسقاندینا و) شبه جزیره سنک شمال غریبسنده
بولنان (لوفودان) آطه لریله قطعه نک جهت غریبسنده

بولنان بیوک (بریتانیا و ایرلاند) آطه‌لری و بونلرک منسوب‌اتندن اولان (شتلاند) و (اورقاد) و (ابرید) مجموع آطه‌لریدر. قطعه‌نک شمال غربی‌سند ايسه (فروئه) مجموع آطه‌لریله هولسی غایت صغوق واوروپادن زیاده امریقایه یقین اولان (ایزلاندا) آطه‌سی بولنمقده‌در.

بالطوق دکرزنده دخی مشهور اوله‌رق (غوتلاند) و (ستلاند) و (فیونی) ناملرنده آطه‌لر وسائر برچوق آطه‌لر موجوددر.

شمال دکرزنده (تکسل) آطه‌سی و ایرلانده دکرزنده (مان) آطه‌سی و مانش دکرزنده (ژرسی) آطه‌سی و فرانسه دکرزنده ايسه (بل ایل) و (اولرون) کوچک آطه‌لری بولنمقده‌در.

بحر سفیده اسپانیا شبه جزیره‌سنگ جهت شرقی‌سند (باله آر) (*) دینلان آطه‌لرک مشهورلرندن (مایورقه) و (مینورقه) آطه‌لری و ایتالیا شبه جزیره‌سند یقین (سیچیلیا) و (ساردنیا) و (قورسینقا) اسملرنده بیوک آطه‌لرله (الپ) و (لیاری) و (مالطه) آطه‌لری وارددر.

یونان (دکرزنده) دخی برچوق آطه‌لر اولوب

(*) باله‌یار کبی اوقنور

اهلر لده مشهورلری (قورفو) و (کفالونیه) اسملرند.
اولان آطهلردر .

آطهلر دکرنده ایسه پک چوق آطهلر اولوب انحق
اک مشهوری (اغریبوز) و (کرید) آطهلریله (سیقلاد)
مجموع آطهلریدر .

(مشهور برونلری)

اوروپا قطعه‌سنده بولنان برونلرک اک مشهور
اولانلرندن بری (اسقاندیناو) شبه جزیره‌سنگ تاشمال
نهایتده بولنان (نورکین) بورونیدر و (*) (سن و نسان)
و (ترافالگار) اسملرنده اولان ایکی بیوک برون دخی
اسپانیا شبه جزیره‌سنگ جنوب و جنوب غربی جهتدن
بحر محیط غربی‌یه طوغری چیقمشلردر و (ماتابان) اسمنده
اولان بری بیوک برون ایسه موره شبه جزیره‌سنگ نهایت
جنوبی‌سنده بولنقددهدر .

(جسامتی)

اوروپا قطعه‌سنگ شمال شرقیدن جنوب غربی‌یه یعنی
(قاره) نه‌ری اغزنندن (سن و نسان) برونی نهایتده قدر
(*) (سن = سان = ایا = ایسوت) خرستیانلرده بیوک
کیمه‌لره مخصوص عنواندر. ترکیده حضرت و جناب کبی

اولان طولی یعنی اوزونلغی (۵۴۰۰) کیلومترودر و (شمال) برونندن (ماتاپان) بروننه قدر اولان عرضی یعنی اکی دخی (۴۰۰۰) کیلومترودر . مساحه سطحیه سی ایسه (۱۰,۱۵۰,۰۰۰) کیلومترو مربعیدر .

(صره طاغری)

اوروپا قطعه سنک شالنده (الپ اسقاندیناو) دنیلان سلسله یعنی صره طاغری (اسقاندیناو) شبه جزیره سنی ایکیه ایرجه سنه بویدنویه و (اورال) طاغری اوروپا ایله آسیا بیننده یوقاریدن اشاغیه واقع اولمشدر . ووسطنده دخی (قارپات) و (آلپ) و (ژورا) و (ووژ) و (سهون) صره طاغری واردر . بونلردن (الپ) سلسله سی اوروپا طاغلرینک ال بیوکی وبوطاغک (اق طاغ) دنیلان نقطه سی ایسه اوروپانک ال یوکسک یریدر . وجنوبنده اسپانیا ایله فرانسه اراسنده (پیره نه) واسپانیا نیک جنوبنده (سیررانوادا) طاغری وبجر حرز ایله قره دکز بیننده (قوقاس) سلسله سی وایتالیا شبه جزیره سنده دخی (آپنن) سلسله سی وروم ایلنده (بالقان) طاغری واقع اولمقده در .

(ینار طاغری)

اوروپا قطعه سنک شمالنده ایزلاندا اطمه سنده (هقلا)
اسمنده برینار طاغ ایله جنوبنده ایتالیا شبه جزیره سی
اوزرنده (وه زوو) و سیچیلیا اطمه سنده (اتنا) و لیاری
اظمه سنده (استرومبولی) اسمارنده ینار طاغرا اولوب
تپه لرندن آتشلر صاحلمقده در .

(سطح مائلری)

اوروپا قطعه سی ایکی (سطح مائلدن) عبارتدر . بری
میلی شمال و شمال غربی یه طوغری اولان سطح مائلدرکه
صولرینی بحر منج د شمالی و بحر محیط غربی یه آقیدر .
دیگر میلی جنوب و جنوب شرقی یه طوغری اولان سطح
مائلدرکه صولرینی بحر سفید و بحر حزره آقمقده در .

(نهرلری)

اوروپا قطعه سنک شمال و شمال غربی سطح مائلنده
(تورنه آ) (*) و (پجورا) و (دوینای شمالی) و (نوا)
و (دوینای جنوبی) و (نیه من) و (ویستول) و (اودر)
و (الپ) و (وزر) و (رن) و (موز) و (اسقو)
و (سن) و (لووار) و (غارون) و (منهو) و (دورو)

(*) تورینا کی اوقتور .

و (تاژ) (*) و (کوادیانہ) (**) و (کواد الکویر) (***) اسمارندہ بیوک نہر لر اولوب بحر منجمد شمالی و بحر محیط غربی ایلہ بالطق و شمال و مانش دکرلرینہ آققده درلر .

جنوب و جنوب شرقی سطح مائلندہ دخی (ابر) و (رون) و (تبر) و (پو) و (آدیث) و (طونہ = دانوب) و (دنیستر = اورلہ) و (دنیپر) و (دون) و (ولغا = اتل) و (اورال) اسمارندہ بیوک نہر لر اولوب بحر سفید ایلہ (تیرہ نین) و (وندیک) دکرلرینہ و (بحر سیاہ) و (بحر ازاق = آزوف) و (بحر حرزہ) آققده درلر و بو نہر لر اک بیوکی بحر حرزہ آقان و (۳۵۰۰) کیلومتر و طولندہ بولسان و (ولغا) ایکنجی درجہ دہ بیوکی (۲۷۰۰) کیلو متر و طولندہ اولان (طونہ) نہر لریدر .

(کوللری)

اوروپا قطعہ سندہ بولسان بیوک کوللردن شمال طرفندہ (سایما) و (لادوغا) و (اونہا) (ویپوس) کوللریلہ (ونر) و (وتر) و (مولار) نامارندہ کوللر اولوب ہپسیدہ

عربجہ (*) تاج (**) وادی العنہ (***) وادی الکبیر دیکدن غلطدر .

برر آباق ایله بحر بالطغه آققده در وسطده دخی ینه
 برر آباق ایله (رن) نه رینه آقان (قونستانس) و (زورخ)
 و (لوسرن) و (نوشاتل) کوللریله (رون) نه رینه آقان
 (جنوه) کولی و (پو) نه رینه آقان (مازور) و (قوم)
 و (غارت) کوللری وطونه نه رینه آقان (بالاطون) کولی
 بولتمقده در .

جنوب شرقیده ایسه (اشقودره) کولی اولوب و ندیک
 دکرینه آققده در و بو کوللر کده اک بیسکی (لادوغا)
 کولی اولوب پک چوق وقت بوز طوتوب قالمقده در .

(اوروپا قطعه سنک مملکتلره تقسیم)

اوروپا قطعه سی باشلوجه اون سکز بیوک مملکته تقسیم
 اولنمشدر. بونلردن سکز مملکت وسطنده اون مملکت دخی
 جزیره و شبه جزیره لر اوزرنده در. وسطده یعنی داخلده
 اولان مملکتلر غربدن شرقه طوغری واقع اولوب
 (فرانسه) و (اسویچره) و (بلجیقا) و (فلمنک) و (آلمانیا)
 و (آوستریا) و (روسیه) و (رومانیه) مملکتلری اسملریله یاد
 اولتمقده در لر .

(فرانسه)

فرانسه مملکتی وسطه صایلان مملکتلرک اک غرب جهتندہ واقع اولوب حدودی (بحر محیط غربی) و (بحر سفید) نام دکرلر و (ووژ) و (آلپ) و (پیرنه) نام طاغلرله تحدید اولنش و جمهوریتله یعنی اهالی طرفندن نصب اولنش بر رئیسک حکمی آلتندہ اوله رق اداره او- لمتقدہ بولنشدر و جمهوریتک مقری یعنی رأس اداره سی اوروپا شهرلرینک شهرت و معموریتجه برنجیسی و بیوکلک و اهاالیسنک چوقلغنججه ایکنجیسی اولان (پارس) شهریدر. سائر مشهور بلده لری دخی (هاور) و (لیون) و (قان) و (آمین) و (ورسایل) و (طولوز) و (بوردو) و (مارسلیا) شهرلریدر (قورسیقا) آطه سی دخی فرانسه یه عائددر .

(اسویچره)

اسویچره مملکتی اوروپانک اک وسطندہ اولان مملکتلردن بری اولوب حدودی (قونسطانس) و (جنوه) کوللری و (آلپ) طاغلری و (رن) و (رون) نهر- لریله تحدید اولنش و بوده فرانسه کبی جمهوریتله اداره اولمتقدہ بولنشدر . جمهوریت مقری (برن) شهری

و معروف بلده لری دخی (زوریخ) و (بال) و (جنوه)
شهر لریدر .

(بلچیکا)

بلچیکا مملکتی اوروپانک وسطنده و ساحل اوزرنده
بولنان مملکتلردن بری اولوب حدودی (شمال) دکری
و (اسقو) و (موز) نهرلری ساحل لری ایله تحدید
اولنمش و بوده قرال نامیله بر حکمدار طرفدن اداره
اولنمقده بولنمشدر . (پای تختی) یعنی قرال مقری (بروکسل)
شهریدر و مشهور بلده لری ایسه (آنورس) و (غان)
و (لیئر) شهر لریدر .

(فلمنک)

فلمنک مملکتی دخی اوروپانک وسطنده و ساحل
اوزرنده بولنان مملکتلردن بری اولوب حدودی (شمال)
دکری و (اسقو) و (موز) نهرلری آغز لریله تحدید
اولنمش و بوده برقرایت اوله رق اداره اولنمقده بولنمشدر .
پایتختی (لاهی) شهری و سائر مشهور بلده لری دخی
(آمستردام) و (روتتردام) شهر لریدر و مملکت جوارنده
اولان و لوکسان بورغ (*) دوقه لنی دنیلان برامتیازلو

(*) (بورغ) ضمه ثقیله مقبوضه ایله شهر معناسه در .

ولایت دخی اداره سی آیری اولدینی حالده فلمنک قرالنه
تابعدر .

(آلمانیا)

آلمانیا مملکتی برچوق کوچک دولتلرک وبکلکلرک
مملکتلرندن حاصل اولمه برایمپراطورلقدر . دائره حدودی
بالطق وشمال دکری و (رین) نهری و (آلپ) طاغلریله
چورلمشدر .

(پروسیا)

آلمانیا هیئتدن (پروسیا) مملکتی بحر بالطق شمال
دکزلری ساحلندهدر . (پروسیا) قرالی عموم آلمانیانک
(ایمپراطوری) ویاختی (برلین) (*) شهر مشهوریدر
سائر مشهور بلدهلری ایسه (کنفسبرغ) و (دانجیق)
و (شتائن) و (برازلو) و (ماغده بورغ) و (هانور)
و (قوبلنچ) و (اکسلا شاپل ۶) و (فراشقفورت)
و (استرازبورغ ۷) و (مچ ۸) شهرلیدر .

(*) (برلن) کبی اوقنور (۶) فرانسز قراللی تاجی بوراده کیرلر
(۷ و ۸) بوایکی مملکتی محاربه اخیرده فرانسزلردن آلمشدر .

(باویرا)

آلمانیا هیئتندن (باویرا) مملکتی پروسیانک جنوب طرفنده واقع اولوب آیروجه اداره اولتمقدهدر . پایتختی (مونخ) شهری ومشهور بلدهلری ایسه (نورانبورغ) و (اوغسبورغ) شهرلیدر .

(ساقسونیا) (*)

آلمانیا هیئتندن (ساقسونیا) مملکتی پروسیانک جنوب طرفنده اولوب ادارهسی باشلوباشندهدر . پایتختی (درسد) شهریدر ومشهو بلدهسی دخی (لایپزیک) شهریدر .

(وورتمبرغ)

آلمانیا هیئتندن (وورتمبرغ) مملکتی دخی آیروجه اداره اولتمقدهدر . پایتختی (استودغار) شهریدر . آلمانیا هیئتندن بورایه قدر احواللری بیان اولنان (پروسیا) و (باویرا) و (ساقسونیا) و (وورتمبرغ) مملکتلرینک حکمدارلرینه (قرال) دینلور و بیوککلکری ایسه اسملری یازلدینی صره اوزرهدر .

(*) سینلر صاد کبی قالین اوقنور .

(باد بیوک دوقه لنی)

* آلمانیا هیئتندن (باد بیوک دوقه) لغنک مقری یعنی دوقه دینلان حکمدارک قرار کاهی (قارلسروهه) شهریدر.

(هس بیوک دوقه لنی)

آلمانیا هیئتندن (هس بیوک دوقه) لغنک مقری (دارمستاد) شهریدر . و (مایانس) شهری ایسه مشهور بلده سیدر اشبو بیوک دوقه لقلر دخی بیوک کلکرینه کوره یازلمشدر بوندن بشقه (ساقس) و (مکلمبورغ) و (اولدانبورغ) و (برونسویک) دوقه لقلری و هامبورغ و (برم) و (لوبک) سربست شهرلری کبی . دها بعض مملکتلر آلمانیا هیئته داخلدرلر .

(آوستریا)

(و مجارستان)

آوستریا مملکتی اوروپانک وسطنده بولنان مملکتلردن بری اولوب اورته سندن (طونه) نهری آق دینی کبی حدودی دخی (وندیگ) دگری و (آلپ) و (قارپاط) طاغلریله کسلمشدر . (مجارستان) ایله (بوهمیا) و (موراویا) و (سیلیزیا) دوقه لقلری امتیازلو و (اسلاوونیا) و (غالیچیا)

و (قرواتیا) و (دالماسیه) ایالت‌ری اهمیت‌لو قسم‌لریدر حکمدارینه (آوستریا امپراطوری) و (مجارستان قرالی) دینور. امپراطورلق پایتختی آوستریا (آرشدوقه) لغنک مقری اولان (ویانه) وقراللق پایتختی دخی (پشته) شهریدر و مشهور بلده‌لری ایسه (پراغ) و (قراقوی) و (ولبرغ) و (غراج) و (لایباخ) و (تریسته) شهرلریله و (طمشوار) و (آغرام) و (زارا) شهرلیدر.

(روسیه)

روسیه مملکتی اوروپا قطع‌ه‌سنک وسطنده بولنان مملکتلردن بری واک شرقه دوشنیدر حدودی (بحر منجمد) شمالی و (بحر بالطیق) و (بحر سیاه) دینلان دکرلر و (اورال) نهر و طاغلریله چورلمشدر امپراطورلق پایتختی شمالده (پترسبورغ) شهریدر وایکنجی درجه‌ده وسطده (موسقوا) شهریدر اوروپا قطع‌ه‌سند موجود الکالک‌الک بیوکی اولندینی کبی شمالنده (فنلاندیا) دوقه‌لغیه غربنده (لهستان) اراضیسی مهم قسم‌لریدر مشهور بلده‌لری (آرقانجل) و (هلسنکفور) و (ریغا) و (قزان) و (نوغرود) و (ازدرهان) و (وارسووی) و (خرقوو) و (کیو)

و (هوجہ بك) نام آخرله (اوده سا) و (سواستپول)
شهرلریدر (زانبل جدید) آطه سی دخی روسیه مملکته
مضافدر .

﴿رومانیا﴾

رومانیا مملکتی روسیه ممالکنک غرب جنوبی و آوستریا
ممالکنک شرق جنوبیسنده واقع وافلاق و بغداد
اراضیلرینی حاوی برقرالیت اولوب مرکز اداره سی
(بکرش) شهری و سائر مشهور بلده لری ایسه (یاش)
و (قلاص) شهرلریدر .

اوروپا قطعهنده جزیره وشبه جزیره لر اوزرنده
بولنان اون مملکتدن اوچی شمالده (انکلتره) و (دانیمارقه)
و (اسوچ) ناملریله یاد اولنمقدهدر .

﴿انکلتره﴾

(انکلتره) مملکتی خزیره اوزرنده واقع اولمشدر
مملکتی وجوده کنورن آطه لر (بیوک بریتانیا) و (ایرلندا)
ناملرنده اولان بیوک آطه لرله سائر کوچک آطه لر
عبارتدر حدودی بسبتون دکرله چورلمشدر .
بریتانیا آطه سی (اصل انکلتره) و (اسقوچیا)

و (غال) مملکتی اسمایله اهمیتلو اوج مملکته آیرلمشدر .
 عموم انکلتزه نك پایتختی اصل انکلتزه قسمی اوزرنده واقع
 ودنیاده موجود شهرلرک اک جسیمی اولان (لوندزه)
 شهریدر سائر مشهور شهرلری (مانشستر) و (لیورپول)
 و (برمنگام) و (نیوقاستل) و (بريستول) و (پورتسموت)
 و (پلیموت) شهریه (ادمبورغ) و (غلاسقوو) و (دوبلن)
 و (بلقاست) و (لمریک) شهرلریدر فرانسه ساحل شمالیسنه
 یقین اولان (ژرسی) آطهسی دخی بریتانیایه منسوبدر .

(دانیمارقه)

دانیمارقه مملکتی (سئالاند) و (فیونی) آطه لریله
 (ژوتلاند) دخی دنیلان (سمبریک) یاریم آطهسی اوزرنده
 واقع اولوب بونکده حدودی همان بسبتون دینه جک
 وجهله دکرله چورلمشدر .

پایتختی (سئالاند) آطهسی اوزرنده کائن (قوپنهاغ)
 شهریدر . (اودانسه) و (آروس) شهرلری ایسه بلاد
 مشهوره سندندر و (ایرلانده) آطهسی دخی ینار طاغلریله
 مشهور بر قسم ارضیسیدر و (فروئه) آطه لری دخی
 دانیمارقیه منسوبدرلر .

(اسوچ)

اسوچ مملکتی (اسقاندیناو) دنیلان شبه جزیره اوزرنده و (نوروچ) دنیلان پاپاس مملکتیله برلکده واقع اولوب ایکسینه بردن (اسقاندیناو) دینلمکده در . اشبو ایکی قسم مملکتی (اسقاندیناو) طاغری آیرمش وحدودی کاملاً دنیله جک قدر دکرله چورلمشدر بحر بالطق ساحلنده اولان اسوچ قسمنک وعموم (اسقاندیناو) شبه جزیره سنک پایتختی (استقولم) شهری ونوروچ دنیلان قسمنک پایتختی دخی (خرستیانیا) شهریدر . واوروپاده اک شمالده واقع اولان مملکت اشبو نوروچک منتهای شمالنده (هامرفسب) قصبه سیدر (اسپیچبرغ) و (غوتلاند) آطه لریله (لوفودان) مجموع آطه لری دخی اسوچ اراضیسند . ندرلر .

جزیره وشبه جزیره لر اوزرنده بولنان مملکتلردن یدیی دخی جنوبده اولغله آنلرده (اسپانیا) و (پور تکیز = پورتوغال) و (ایتالیا) و (عثمانلو) و (صرب) و (قره طاغ) و (یونان) اسملریله سویلنمکده درلر .

(اسپانیا)

(اسپانیا مملکتی) اسپانیا شبه جزیره سی اوزرنده

واقع اولوب حدودی (بحر محیط) غربی و (بحر سفید) ویا لکز شمال طرفده (پیره نه) طاغریله چورلمشدر پایتختی جزیره نك اورتہ سندہ (مادرید) (*) نام شهر در سائر مشهور بلده لری ایسه (بارسلون) و (ساراغوس) و (والانس) و (غرناط) و (سویل) و (مالاگا) و (سالامانق) و (سانتیاغو) شهرلیدر (باله آر) آطه لری دخی اسپانیا مملکتی منسوب اتنددر اسپانیا شبه جزیره - سنك جنوب نهایتده بر کوچك شبه جزیره اوزرنده انكلتره مملكتلرندن معدود (وجبل الطارق) دن مأخوذ (ژبر التار) نام مستحکم شهر و شمال شرقی حدودی اوزرنده دخی (آندور) نام کوچك جمهوریت واقعدر .

(پورتکیز پورتوغال)

(پورتکیز مملکتی) دخی اسپانیا شبه جزیره سنك غرب جنوبی طرفده واقع اولوب حدودی بحر محیط غربی ایله چورلمش . پایتختی ساحلده (لیزبون) شهریدر . (اوپورتو) نام دیگر (پورتوغال) شهری دخی مشهور بلده سیدر .

(*) عربیجه مجریددن محرفدر اورویاده سطح بمجردن انک یوکسک اولان پایتخت بودر .

(ایتالیا)

(ایتالیا مملکتی) ایتالیا شبه جزیره سیله (ساردنیا) و (سیچیلیا) آطه لرندن عبارت اولوب حدودی بحر سفیددن (وندیک) و (یونان) و (تیره نین) دکرلری و شمال طرفندن (آلب) طاغریله چورلمشدر. پایتختی پاپالوق مقری اولان (روما) نام مشهور شهردر. سائر بلاد معروفه سی ایسه شبه جزیره اوزرنده (وندیک) و (تورن) و (میلان) و (جنوه) و (فلورانس) شهرلریله (آنقونا) و (لیوورنا) و (برندیری) و (ناپوی) شهرلری و سیچیلیا آطه سی اوزرنده دخی (پالرم) (*) شهریله (مسینا) و (قاتان) شهرلری و (ساردنیا) آطه سی اوزرنده ایسه (قاغلیاری) شهریدر. (آلب) نام جزیره دخی ایتالیا مملکته مضافدر ایتالیا شبه جزیره سنک شمال شرقی طرفنده (سن مارین) (**) اسمنده برکوچک جمهوریت اولدینی کبی سیچیلیا آطه . سنک جنوب طرفه یقین انکلتیره نک مشهور (مالطا) آطه لری اوزرنده (لاوالت) شهر مستحکمی موجوددر .

(*) ایتالیا نلر پالرمو تلفظ ایدرلر .

(**) ایتالیا نلر مارینو دیه سویلرلر .

(عثمانلو یعنی دولت علیه)

(عثمانلو) یعنی دولت علیه نك اوروپاده اولان مملكتی
روم ایلی شبه جزیره سی اوزرنده واقع اولوب حدودی
(وندیک) و (یونان) و (آطه لر) و (مرمره) دکرلری
و (قره دکر) و (طونه) نهرلریله تحدید اولنمشدر .

بر قسمی طوغریدن طوغری به و بر قسمی دخی
امتیازلو یعنی مختاریت و امارت صورتیله اداره اولنمقدهدر .
پایتختی (دار الخلافه) صاییلان (استانبول) شهر
مشهور و معموریدر سائر بلاد مشهوره سی ایسه (ادرنه)
(کلیولی) و (سلانیک) و (سیروز) شهرلریله ارنای و دلقده
(پرشته) و (اشقودره) و (مناستر) و (یانیه) شهرلریدر .
آوستریا اشغال عسکریسی آلتیده بولنان (بوسنه) و (هرسک)
قطعه سنک معروف بلده لری دخی (سری) و (موستار)
شهرلریدر .

امتیازلو اوله رق اداره اولنان قسملرندن بری مختاریتی
حائر اولان (روم ایلی شرقی) ولایتی اولوب مرکز اداره
سی (فلبه) شهری و معروف بلده سی (اسلمیه) قصبه سیدر .
دیگری (بلغارستان) امارتی اولوب مرکز اداره سی

(صوفیه) شهری و معروف بلده لری ایسه و (دین)
و (طرنوی) و (روسحق) و (وارنه) شهرلریدر .
کرید آطه سی دخی روم ایلی ملحقاتندن معدود
ونیم ممتاز اولوب آنکده والی مقری (حانیه) شهری
و مشهور بلده لری (قندیه) و (رسمو = تمو) قصبالریدر .

(صرب)

صرب مملکتی روم ایلی شبه جزیره سنک منتهای
شمال وسطیسنده واقع برقرالیت اولوب مرکز اداره سی
(بلغراد) شهری و معروف بلده سی ایسه قره (غوجواج)
قصبه سیدر .

(قره طاغ)

قره طاغ مملکتی روم ایلینک منتهای غرب وسطیسنده
بر کوچک قرالیت اولوب مرکز اداره سی (چتینه)
قصبه سیدر .

(یونان)

یونان مملکتی موره کچوک شبه جزیره سی ایله ساثر
برچوق آطه لردن عبارت اولوب حدودی همان کاملاً
دکر ایله کسلمش کیدر پایتختی (آتنه) شهریدر یونان

دکړنده (قورفو) و آطه لر دکړنده (اغریوز) و (شیر)
 آطه لری یونان آطه لرینک اک مشهور و اهمیت لولریدر .
 (اوروپا قطعه سنک حاوی اولدینی)

(مملکتلرک نفوسی)

اوروپا قطعه سی برچوق ملت لردن عبارت اوله رق
 اوچیوز ملیون نفوسی حاویدر و بمقدار نفوسدن
 (۸۲) ملیون روسیه ده و (۴۱) ملیون آلمانیا ده و (۳۶)
 ملیون فرانسه ده و (۳۶) ملیون آوستریا و مجارستان ده
 (۳۳) ملیون انکلتزنک بریتانیا آطه لرنده و (۲۷)
 ملیون ایتالیا ده در اوروپا دولتلرندن اک زیاده تبعه یعنی
 اهالیسی چوق اولان انکلتزه دولتیدر چونکه سائر
 قطعه لرده اولان تبعه سی دخی بو حساب قاتلدینی حاله
 مقدار نفوسی (۲۰۰) ملیون حساب اولمقده در وینه
 اوروپا ده اک غلبه لک یعنی اهالیسی چوق اولان شهر دخی
 (لوندره) شهری اولوب درت ملیون قدر نفوسی حاوی
 اولمقده در و سائر بیوک و غلبه لک اولان شهرلر ایسه
 غلبه لکترینه کوره اسملری صره ایله یازیلان (پارس)
 و (استانبول) و (برلین) و (ویانه) و (پترسبورگ)
 شهرلریدر .

(اوروپا قطعہ سی اہالیسنک جنسری ایلہ دینلری)
 اوروپا اہالیسی کاملا (قوقاس) یعنی بیاض نسلندن
 اولوب (قتولیک) و (پوتستان) و (اورتودوقس) دنیلان
 مذہبرہ تابع اولق اوزرہ همان جملہ سی خرسٹیاندر فقط
 جنوب شرقی اہالیسنک بر قسمی اہل ایماندر .

(آسیا قطعہ سی)

(آسیا قطعہ سنک موقعی وحدودی)

آسیا قطعہ سی کرڈارض اوزرندہ موجود قطعہ لارک بیو-
 کلکجہ ایکنجیسی فقط معموریتجہ اک اسکیسیدر بر قسمی
 (خط استوا) آلتدہ و بر قسمی دخی (قطب شمالی) یہ
 یقین اولدینی جہتلہ شمال قسمی صفوق و جنوب قسمی
 صیجا قدر غربدہ اوروپا قطعہ سندن (اورال) طاعی
 ونہری و (بحر حرز) دنیلان دکز و (قوقاس) دلیلہ
 و آفریقا قطعہ سندن دخی (سویش) قنالیلہ آیرلمشدر سائر
 جہتلردن ایسہ دکز لرلہ چورلمشدر .

(آسیا قطعہ سنک ساحلریلہ دکز و کورفزلیری)

آسیا قطعہ سنک ساحلری دخی بر چوق درین
 کورفز لر و شبہ جزیرہ لردن تشکل ایتشددر شمالدہ (بحر

منجمد شمالی) نام بیوک دکر اولوب (قاره) دکر یله اوبی کورفزینی و شرقده دخی (بحر محیط کیر) و (اوقیانوس) دنیلان بیوک دکر واقع اولوب (بهرنک) و (اوقوجق) و (ژاپون = جاپونیا) و (قوره) و (چین) دکر لریله (انادیر) و (قامچاتقا) و یچیلی و (تونکین) و (سیام) کورفزیلی حاصل ایلمشدر.

جنوبده (بحر محیط هندی) دنیلان بیوک دکر واقع اولوب (عمان) و (شاب = بحر احمر) دکر لریله (بنگاله) و (بصره) کورفزیلی و غربده (بحر سفید) دکر ی دخی (اسکندرون) کورفزیلی وجوده کتورمشدر. (بحر خرز) (*) دنیلان دکر ایسه غرب شمالیده بر بیوک کول هیئتده بولمقدهدر.

﴿بوغازلی﴾

(بهرنک) دکر یله (منجمد شمالی) ییننده (بهرنک) بوغازی و (ژاپون) دکر لریله (قوره) دکر ی ییننده (قوره) بوغازی اولدینی کبی (چین) دکر یله (بنگاله)

(*) صیغاغدن و فرته سنک شدتدن کنایه اوله رق (بحر حزر) دیشیکن صکره لی بحر حزر دیمکه باشلامشدر اطراف اهالیسی (قوزغون دکر ی) دیرلر.

کورفزی بیننده (بالاقه) و (عمان) دکزیله (بصره)
 کورفزی بیننده (هرمز) و (بحر محیط هندی ایله)
 (شاب) دکزی بیننده (باب المذب) (*) بوغازلری
 بولنمقده و (شاب) دکزیله (بحر سفید) بیننه آچیلان
 (سویش قنالی) دخی بوغازدن صایلمقددر .

(شبه جزیره لری)

شرق جهتده (قامچاقه) و (قوره) اسمارنده ایکی
 کچوک شبه جزیره اولدیغی کبی جنوبده (هند چینی)
 شبه جزیره سنه ملاصق (مالاقه) نامنده طولانی بر
 و (هندستان) شبه جزیره سنه متصل (کجرات) نامنده دخی
 دیگر برکه جمعاً ایکی ده کوچک شبه جزیره موجوددر .
 غرب جهتد ایسه (کچوک آسیا) دنیلان (اناطولی)
 نام بیوک شبه جزیره و غرب جنوبیده دخی (جزیره
 العرب) دنیلان (عربستان) بیوک شبه جزیره سی
 بولنمقده دو .

(برونلری)

بحر منجمد شمالی یه طوغری ایلرولش اولان

(*) عربجه اولوم ذکر دیکدر اورادن سفانک مروری محاطره لی
 اولدیغدن بو اسم ویرلشددر .

(شمال بروی) ایله بهرنك بوغازينك بری يقاسنی حصوله
کتورمش اولان (شرق بروی) جنوبده واقع (قومرین)
نام برون هندوستان شبه جزیره سنك و (رومانیا) بروی
دخی ملاقه شبه جزیره سنك نهایتلرنده اولدقلری کبی
(رأس الخد) بروی عربستان شبه جزیره سنك جنوب
شرقیسنده و (بابا) بروی ایسه اناتولی شبه جزیره سنك
غرب نهایتنده کائندرلر .

(جسامتی)

آسیا قطعه سنك شمال شرقیده واقع (شرق) برونندن
جنوب غربیده (باب المندب) بوغازی ساحلنه قدر
اولان طولی ۱۰،۲۰۰ کیلومترو و (شمال) برونندن
(رومانیا) بروننه قدر اولان عرض دخی (۸،۰۰۰)
کیلومترودر . مساحتی سطحیه سی دخی (۴۲،۱۶۰،۰۰۰)
کیلومترو مربعدر .

(آطه لری)

بحر منجمد شمالیده یکی سبریا آطه سی و بحر محیط
کیرده (قوریل) و (سقالین) و (ژاپونیا) مجتمع
آطه لریله (فورموز) و (خاینان) آطه لری واقع در بحر
محیط هندیده دخی (اندهمان) و (نیکوبار) و (لقدیو)

و (مالدیو) مجتمع آطه‌لریله (سیلان) نام دیگر (سرنیدیپ) (*) آطه‌سی و بحر سفیده ایسه (رادوس) و (قبریس) آطه‌لری موجوددر.

(صره طاغلری)

آسیا قطعه‌سنگ جنوباً وسطه یقین و هندوستان شبه جزیره‌سنگ شمال طرفده (همالایا) صره طاغلری واقع اولوب (چامولاری) و (دوالاژیری) دنیلان تپه‌لری بتون کره ارضك اك يوكسك نقطه‌لریدر و شمالاً وسطه یقین اوله‌رق (آلتای) و (تیان شان) و (بللور) و (هند کوه) طاغلری وسطده اوله‌رق دخی (قوانغ لونغ) طاغلری کأئندر. بونلردن بشقه انا طولی شبه جزیره‌سی اوزرنده (طوروس) و جزیره‌نك شرق جهتدن باشلیه‌رق (بحر حرز) ساحل جنوبی‌سندن شرقه کیدن (البرز = البروج) و بصره کورفزی شرق شمالی ساحله طوغری جنوبه کیدن (الوند) طاغلریله عربستان شبه جزیره‌سنگ بحر سفید ساحلی اوزرنده

(*) سرنیدیپه (آدم‌تپه‌سی) نامنده برتبه اولوب آدم علیه السلام مهبطی اولدیغی و نقش قدملری بولندیغی مفصل جغرافیا کتابلرنده محرردر.

(لبنان) (*) و داخلنده (الارض) طاغلری و هندوستان
شبه جزیره سی اوزرنده شرقی و غربی (غاس) و بحر حزر
ایله بحر سیاه بیننده (کوه قاف) دنیلان (قوقاس) طاغلری
بولتمقده در .

(ینار طاغلری)

آسیا قطعه سنده بولنان مشهور ینار طاغلردن بری
(البرز) سلسله سی اوزرنده (دماوند) طاغیدر و بری
(تیان شان) سلسله سی اوزرنده (پشان) طاغیدر
بولردن بشقه سبریانک شرق جهتده واقع (قامچاتقه)
شبه جزیره سیله (قوریل) مجموع جزیره لری اوزرلرنده
بر چوق ینار طاغلر اولدینی کبی (طوروس) سلسله سی
اوزرنده واقع (آارات) و نام دیگرله (آغری طاغ =
جودی) دنیلان طاغده و اناطولیده (ارجکز) طاغده
دخی ینار طاغ علامتی کورلمکده در ژاپونیا آطه لرنده ایسه
(فوزی یاما) و (آسامایاما) اسملرنده ایکی ینار طاغ
موجود در .

(آسیانک سطح مائللری)

آسیا قطعه سی درت سطح مائلدن عبارت اولوب بری

(*) (لبنان) لامک ضمیمه در صعب یرلری درزی و مارونیر، مأودر .

میلی شماله طوغری اولان سطح مائلدرکه صولرینی
(بحر منجمد شمالی) یه آقیدر وبری شرقه طوغری
اولان سطح مائلدرکه صولرینی (بحر محیط کیره) آقیدر
وبری دخی میلی جنوبه طوغری اولان سطح مائلدرکه
صولرینی (بحر محیط هندی) یه آقیدر وبری دیگر ی ایسه
میلی غربه طوغری اولان سطح مائل اولوب صولرینی
کوچک دکرلره آتقمقدهدر .

(نهرلری)

شمال سطح مائلنده (اوبی) و (ینیزه‌یی) و (لنا)
اسملرنده بیوک نهرلر اولوب بحر منجمد شمالی یه
اقدهدرلر وشرق سطح مائلنده (آمور) و (هوانکمو)
و(کیانغ) و (مهقونغ) و (مه‌نام) اسملرنده بیوک نهرلر
اولوب بونلردن (کیانغ) نه‌ری آسیا نهرلرینک هپسنگ
بیوکی اولدینی حالده بحر محیط کیردن حصوله کلان
دکزلره آتقمقدهدرلر و جنوب سطح مائلنده دخی
(ایراوادی) و (براهمایوتر) و (غانج) و (سند) (*)

(*) (سند) هند وزندهدر (سندیه) ایالتی الان انکلیرلرک
تصرفلرنده اولان هند ولایتلردن برواسی در . سنده نه‌ری بوایالتدن
آقدیغیچون ایالتک اسمیله توسیم قلمشدر .

نام دیکرله (اندوس) و (شط العرب) اسملرنده بیوک نهرلر اولوب اولکی دردی بحر محیط هندیه و (فرات) ایله (دجله) نهرلرینک اجتماعندن حاصل اولان (شط العرب) نهری بصره کورفزینه آققده درلر .

وغرب سطح مائنده ایسه (اورال) و (سیحون = سیردریا) و (جیحون = امدریا = اوقسوس) نام نهرلر اولوب (اورال) نهری بحر حزره و دیگر ایکسی (آرال) اسمنده بریوک کوله آققده درلر .

(کوللری)

آسیا قطعه سنک شمال سطح مائنده بیوکلکندن اوتوری بعضاً دکر دخی دینلمکده اولان (آرال کولی ایله بالقاش) و (بایقال) کوللری واقع اولوب یالکز (بایقال) کولی (ینیزه یی) نهرینه آققده در ووسطده (تکری نور) و (خوخونور) کوللری وشرق سطح مائنده دخی براریاق ایله (کیانتغ) نهرینه آققده اولان (تونغ تینغ) (کویانتغ) کوللری بولنمقده در . غرب سطح مائنده ایسه (بحر میت) دینلان (لوط) کولیله (وان) و (رومیه) و (هامون) اسملرنده کوللر واقع اولوب هیچ بریره آقامقده درلر .

(آسیا قطعه سنك مملكتلره تقسیمى)

آسیا قطعه سی باشلوجه اون اوج بیوک مملکته تقسیم اولنشددر بونلردن ایکیسی روسیه دولتک شمالده واقع (سبریا) اراضیسیله غریبده کائن (قوقاس) اراضی مشهوره. سیدر (سبریا) اورال طاغلری و حرز دکرندن باشلیه رق بهرنک بوغازی و ژاپونیا دکرینه قدر اوزونلامسنه واقع اولمشدر و (قوقاس) اراضیسی ایسه (بحر حرز) و (بحر سیاه) ایله (قوقاس) طاغلری آره سنده بولمخده در سبریانک برقمسی توران زمیندن روسیه ترکستانی دینلان محل اولدینی حالده مشهور شهرلری (طوبولسق) و (ایر قوسچق) شهرلریله (طاشکند) و (سمرقند) و (حوقند) شهرلریدر (سبریا) همان اروپا قطعه سی قدر ککیش ایسه ده هواسی صغوق و اهالیسی آذر . (یکی سبریا) و (قوریل) مجموع آطه لریله (سقالین) آطه سی سبریا اراضیسی منسوب اتندندرلر .

(قوقاس) اراضیسی ایسه (کورجستان) و (چرکزستان) و (طاغستان) و (ارمنستان) دینلان مملکتلرک برر قسمندن عبارت اوله رق مشهور شهرلری (کوتایس) و (تفلیس) و (روان) و (شماخی) شهرلریدر.

و بری غربیده دولت علیه نك (اناطولی) شبه جزیره سی
اوزرنده (عراق) ایله (کردستان) و (ارمنستان) ك
برر قسملرندن و سوریه اراضیسندن عبارت اولان مملکتی
اولوب مشهور شهرلری (ازمیر) و (بروسه) و (قسطنیونی)
و (انقره) و (قونیه) و (آطنه) و (سیواس) و (طربزون)
و (ارضروم) و (دیار بکر) و (وان) و (موصل)
و (حلب) و (شام) و (قدس) و (بغداد) و (بصره)
شهرلریدر .

و امتیازی اولان (سیسام) آطه سیله (مدلولو) و (ساقز)
و (رادوس) آطه لری و انکلیز اشغال عسکر یسی آلتنده
بولنان (قبریس) آطه سی دخی اناطولی یه مربوط اراضیدن
معدود درلر .

و بری غرب جنوبیده ینه دولت علیه نك (جزیره
العرب) شبه جزیره سی اوزرنده (حجاز) و (یمین)
و (نجد) اراضیسندن عبارت اولان مملکتی اولوب مشهور
شهرلری (مکه مکرمه = ام القری) و (مدینه منوره
= یترب) و (جدّه) و (ینبوع) (*) شهرلریله (حدیده)

(*) مشهور اولان بویله سویلنمکده ایسده فصیحی ینصر وزننده
(ینبع) اولوب مدینه منوره اسکله سیدر .

و (صنعا) شهرلری ونجدك (احسا) قسمنده (هقوف) قصبه سیدر .

جزیره العربك جنوب غربی نهایتده بولنان (عدن) شهريله (باب المندب) بوغازینه حکم ایدن (پریم) اطهسی وشاب دکرنده (قران) مجموع اطهلری ایسه (مسکت) حکومتی و بعض شیخلرک ادارهلری التنده بولنان مملکتلر واقعدر .

آسیانك وسطنده (افغانستان) و (بخارا) و (خیوه) ناملرنده مملکتلر واقع اولوب بولنردن افغانستانك (هرات) قسمی ممتاز اولدینی حالده امیرك مقری (کابل) شهرى و مشهور بلدهلری ایسه (هرات) شهريله (جلال آباد) و (قندهار) و (بلخ) شهرلریدر و (کاشغر) یعنی چین تاتارستانك امارت مقری (کاشغر) شهرى و مشهور بلدهلری ایسه (یارقند) و (ختن) (*) و (آقسو) شهرلریدر شمديكى حالده امارت مزبورده یی چینلر استیلا ایتمشلردر .

(بخارا) یعنی اصل ترکستان مملکتك امارت مقری

(*) (خٔنٔن) : خاء معمه نك ضمیمه زقر وزننده در

(بخارا) شهری و مشهور بلده لری (سبز) و (حصار) شهر لریدر .

ترکستان ایله مناسبتی اولان (خیوه) امارتنک مشهور شهر لری (خیوه) و (هزاراسب) شهر لریدر (مرو) امارتی ایسه ترکستانک جنوب شرقیسنده برکوکچ امارت اولوب مشهور شهری ینه (مرو) شهر لریدر .

جنوب غربیده (عجمستان) و (بلوچستان) دنیلان مملکتلر واقع اولوب بونلردن دخی عجمستان یعنی ایرانک شاهلق مقری (طهران) شهری و مشهور بلده لری ایسه (تبریز) و (رشت) و (اصفهان) و (مشهد) و (همدان) و (شیراز) و (کرمان) شهر لریدر .

(هرمز) بوغازی اوزرنده بولنان برطارجه یر ایله (کیشم) آطه سی مسکت اماملغی مستملکاتندندر .

بلوچستانک امارت مقری (کلات) شهری و مشهور بلده لری ایسه (بلا) و (قونداوا) شهر لریدر .

آسیانک شرق طرفده (چین) و (ژاپون) مملکتلری واقع اولوب بونلردن چینک درتیوز ملیوندن زیاده نفوسی تخمین اولمقده در . امپراطورلق مقری آسیا قطعه سنده بولنان شهر لریک بیوک و غلبه لقلیسی اولان (پکین) شهر لریدر و (نانکین)

و (شانغایی) و (قانتون) شهرلری اصل چین شهرلرینک
اک مشهورلرنددر .

(مانچوری) و (قوره) و (موغولستان) و (تبت) (*)
ولایتلری ایسه چینک اهمیتلو موقعلریدر و موغولستان
ایله اصل چین یینده (سد اسکندر) دنیلان مشهور سد
واقعدر . (فورموز) ایله (حاینان) آطه سی (چین)
حکومته منسوبدر .

و (قانتون) پیشکاهنده بولنان (هونغ قونغ) نام
کوچک آطه ایسه انکلتزه مستعمراتندن معدوددر .

(ژاپونیا)

ژاپونیا مملکتی بیوک و کوچک بر چوق آطهلردن
عبارت اولوب مشهورلری (نیبون) و (کیوزیو) و (سیقوک)
و (یزو) آطهلریدر اصل ایمپراطورلق مقری یغنی پایتخت
(نیبون) آطه سنک جنوب ساحلی اوزرنده (میاکو)
شهریدر ایمپراطور وکیلنک مقری ایسه ینه (نیبون)
آطه سنک شرق ساحلی اوزرنده (یدو) شهر مشهوریدر
سائر مشهور بلده سی دخی لیمانی اجنیلره آچیق اولان
(نان غازاکی) نام شهردر . آسیا قطعه سنک جنوبنده

(*) (تبت) نانک ضعی وبانک تشدیدیه (سکر) وزندهدر .

(هند چینی) و (هندوستان) اراضیلری واقع اولوب
بونلردن (هند چینی) و (هندوستان) باشلوجه (برمان)
و (سیام) و (عنام) و (قامبوج) نام مملکتلری حاویدر.

(برمان) مملکتک ایمپراطورلق مقری (مانداله)
شهریدر و (آوا) و (اومراپورا) شهرلری ایسه معروف
بلده لریدر (سیام) مملکتک حکمدارلق مقری (بانقوق)
شهریدر و (اؤژودیا) مشهور بلده سیدر.

(عنام) مملکتک ایمپراطورلق مقری یوقاری
(قورنشین) دنیلان شرق ساحلی اوزرنده (هونه)
شهریدر.

فرانسزلرک حمایه لرنده اولان (قامبوج) نام مملکتک
مرکز اداره سی (پنوم پینع) شهریدر.

بونلردن بشقه فرانسزلرک تصر فلرنده اولان اشاغی
(قوشنشین) نام مملکت ایله (مالاقه) شبه جزیره سی
اوزرنده انکلیزلره ویرلولره متعلق مملکتلر موجوددر
اشاغی (قوشنشینک) کرسیسی (سایغون) شهری اولدینی
کی انکلیزلره متعلق مملکتلرک مشهور شهرلری دخی
(مالاقه) شبه جزیره سی اوزرنده واقع (مالاقه)
(وینانع) و (سنگاپور) آطه لری اوزرنده ینه بوناملرله

معروف شهرلردر يرلولره متعلق اولان مملكتلرك بلده لری
ایسه مشهور دكللردر .

(هندوستان)

هندستان اراضیسی شمالاً (همالایا) طاغلری وجنوبا
(عمان) و (بحر محیط هندی) نام دكرلره تحدید
اولندیغی حالده بر بیوك قسمی طوغریدن طوغرییه
انكلزلرك تصرفلرنده بولنان مملكتلره انكلزلره تابع
ویاخود حمایه لرینه داخل اولان بكللردر بر قسمی دخی
فرانسزلره پورتكیزلرك تصرفلرنده بولنان مملكتلردن
عبارتدر انكلزلره متعلق مملكتلره تابع بكللرك مشهور
بلده لری (قالكوتا) و (مرشد آباد) و (بنارس) و (الله
آباد) و (دهلی) و (مادراس) و بر كوچك آطه اوزرنده
بولنان (بومبای) و (سیلان) نام بیوك آطه اوزرنده
بولنان (قولومبو) نام بلده لره (لاهور) و (سورات)
و (حیدرآباد) ناملرنده اولان شهرلردر .

شمالده واقع (كشمیر) و (نیپال) و (بوتان) نام
بكللكرله (مالدیو) آطه لری مستقلا اداره اولمقده درلر .
فرانسزلر هندوستانك (قروماندل) دنیلان شرق ساحلی
اوزرنده واقع (پوندیشری) و (قاریقال) شهرلریله

(غانج) نهري اوزرنده (شاندر ناغور) شهريني و (مالابار) دنيان غرب ساحلنده (ماهه) شهريني تصرف ايتمکده. درلر . پورتکيزلر دخی (مالابار) ساحلي اوزرنده (غوا) و (دامان) شهرلريله (جزیره الله) دنيان برکوچک آطه يي ضبط ايلمکده درلر .

(آسيا قطعه سنک مقدار نفوسی)

آسيا قطعه سنک نفوسی (۷۰۰) مليون قدر تخمين اولمقده اولوب نصفندن زياده سي چين امپراطورلغنه و بر چوغي دخی هندوستانه متعلقدر ژاپونيا دولتك نفوسی ايسه اوتوز مليوندن زياده در .

(آسيا قطعه سي اهاليسنک جنسلريله دينلری)

آسيا قطعه سنک شرق طرفي اهاليسي (مونغول) يعني (اصفر) جنسی اولديغي کبي غرب طرفي اهاليسي دخی (قوقاس) يعني (بياض) جنسنددرلر هنديليرک دنکلى هر نقدر اسمر و بعضيلريده سپاه ايسه ده تناسبلرينه باقيا نجه بياض جنسنه منسوب اولدقلى تسليم اولنور (مالاقه) شبه جزيره سي اهاليسي ايسه (مالز) جنسنه منسوبدرلر آسيا قطعه سنک غرب طرفي اهاليسنک آکثری

(مسلمان) واقلي خرستيان اولدقلى كېي شرق طرفى
اهاليسى دخى (بودا) و (براها) دينلان مشركلك
و محوسيك آينلرنده درلر .

(آفريقا قطعهسى)

(آفريقا قطعهسك موقع و حدودى)

آفريقا قطعهسى كره ارض اوزرنده بولنان قطعهلك
بيوكلكجه اوچنچى درجهده اولانيدر . (خط استوا)
تختنده بولمغله هواى غايت سيجاقدر . ذاتا سويش
دليله آسيابه اتصال پيدا ايتشكن يعنى بر بيوك شبه
جزيره هيئننده بولنيوركن قنال آچيلمسيه آسيادن
آيرلمشدر اوروپا قطعهسندن دخى بحر سفيد و (سبته) (*)
بوغازى آيرمشدر .

(آفريقا قطعهسك ساحللىله دكر و كورفزلى)

آفريقا قطعهسك ساحللى سائر قطعهلك قدر كيرينتيلي
و چيقنديلي دكلدر . اويله بالى باشلو شبه جزيره لرى يوقسهده
درين كورفزلى حاوى اولمقدهدر . شمال طرفندن
(سدره) و (قابس) كورفزلىنى حصوله كتورن .

(*) اوروپا لير (سوته) ديمكه درلر .

(بحر سفید) و شرق طرفدن دخی (شاب دکری)
 دینلان (بحر قلم) (**) و (عدن) کورفزی احداث
 ایدن (بحر محیط هندی) نام دکزلره و غرب طرفدن
 ایسه (بهن) و (ویلامس) نام کوچک کورفزلی حاوی
 اولان (کینه) کورفزی وجوده کتورن (بحر محیط
 آطلاسی) ایله احاطه اولمشدر .

﴿ بوغازلی ﴾

آفریقا قطعه سنک شمال غربی طرفده (ژبر التار)
 و نام دیگرله (سبته) بوغازی و شمال شرقی سمتده دخی
 سویس قالی دینلان (اسماعیلیه) بوغازی واقعدر .
 و شرق طرفده ایسه (باب المندب) بوغازی و (ماداغسقار)
 دینلان بر بیوک آطه نك حصوله کتوردیکی (موزامبیق)
 بوغازی کائندرلر .

﴿ برونلری ﴾

آفریقا قطعه سنک شمال طرفده (بیاض برون) و یقینده
 بر کوچک شبه جزیره تشکیل ایدن (کوزل برون)
 واقعدر . غرب جهتده دخی (یشیل برون) واقعدر
 (**) قافک وزانک منی و لامک سکونیه در

جنوب جهتده ايسه (اميد) و (ايكنه) برونلری واقع اولدقلری کبی شرق جهتدهده (رأس عسیر) دینلان (غاردفوی) برونی واقع اولمقدهدر .

(جسامتی)

آفریقا قطعه سنك شمالده واقع (بیاض) برونندن جنوبده کائن (اميد) بروننه قدر اولان طولی (۸۰۰۰) کیلو مترو و شرقده واقع (غار دافوی) برونندن غربده کائن (یشیل) برونه قدر اولان عرضی دخی (۷۵۰۰) کیلو مترودر مساحت سطحیه سی ايسه (۲۹،۷۰۰،۰۰۰) کیلومترو مربعی اولمغله اوروپا قطعه سنك اوج مثلی قدر جسيم ديمك اولور .

(آطه لری)

بحر محیط اطلاسیده پورتکیزلرك تصرفلرنده اولان (آصور) و (مادر) و (قاب ور) دینلان (یشیل برون) مجموع آطه لریله اسپانیوللرك تصرفنده بولنان (قناریه) مجموع آطه سی وانکلیزلره متعلق اولان (اسسانسیون) (*) و (سنت هلن) آطه لری بولمقدهدر . و (کینه)

(*) عروج آطه سی ديمك درکه عیسی علیه السلامك عروجنه نسبت ایدلمشدر

کورفرزنده پورتکیزلرک (فرناتدوپو) واسپانیوللرک (سز
طومه) آطه‌لری واقعدر . بحر محیط هندیده ایسا
(ماداغسقار) نام بیوک آطه ایله فرانسزلرک (بوربون)
وانکلیزلرک (موریس) و (رودریغ) آطه‌لرندن عبارت
اولان ماسقارین آطه‌لری وینه فرانسزلرک (مایوت)
آطه‌سیله انکلیزلرک (سیشل) و (آلیراند) آطه‌لری
ویرلولره منسوب اولان (قومور) و (مونفیا) و (زنکبار)
و (سقوطرا) نام آطه‌لر موجوددرلر .

(طاغلیری)

آفریقا قطعه‌سی دنیانک اک واسع چوللرینی حاوی
اولغله سائر قطعه‌لره نظراً طاغلق محللری آز کیدر
بونکله برابر مشهور طاغلرندن شمال غربیده (درن)
دخی دینلان (اطلس) طماغلی و شرقده (نیل)
صولرینی حاصل ایتدیکی کبی خط استوا تخته دخی
تصادف ایلان (قر) طاغلی و شرق جنوبده (لویانا)
وغربده آفریقا طاغلرینک اک جسیمی اولان (قونخ)
طاغلیری واقع اولوب هپسیده ساحلله یقین اوله‌رق
بویدنویه سلسله‌لشمشردر .

(ینار طاغری)

آفریقا قطعه‌سندۀ بولنان ینار طاغردن بری (قناریه)
 اطمه‌لرنده واقع (تتریف) نام یانار طاغدر وبری دخی
 (یشیل برون) اطمه‌لرنده کائن (تونفو) ینار طیاغدر
 ودیکریده (فرنادوپو) اطمه‌لرنده (قلارانس) دنیلان
 طاغدر بریسی ایسه (بوربون) اطمه‌سی اوزرنده (غرامون)
 ینار طاغیدر .

(آفریقا قطعه‌سنگ سطح مائلری)

آفریقا قطعه‌سی اوج سطح مائی حاوی اولوب، بری
 میلی شماله طوغری اولان سطح مائلدر که صولرینی (بحر
 سفیده) آقیدر . وبری دخی میلی غربه طوغری اولان
 سطح مائلدر که صولرینی (بحر محیط غربی‌یه) ودیکری
 ایسه میلی شرقه طوغری اولان سطح مائلدر که صولرینی
 (بحر محیط هندی) یه آتمقده در .

(آفریقا قطعه‌سنگ نهرلری)

آفریقا قطعه‌سندۀ بولنان نهرلرک الک‌بیوک و مشهوری
 (نیل مبارک) دنیلان نهر اولوب آفریقانک وسط شر-
 قیسندن بدأ ایله شماله طوغری آقوب کله‌رک بحر سفیده
 دوکیلور و (سنه غال) و (غامبی) ناملرنده اولان ایکی

متوسط نهر لر دخی غربده واقع یشیل برون آطه سنک
بری یوقاریسندن و دیکری آشاغیسندن بحر محیط آطلاسی یه
قاریشور . و (قوارا) نام دیکرله (نیرژ) دنیلان بر
بیوک نهر ایسه (کینه) کورفزینه آققده در و (زایر)
نام دیکرله (قونگو) دنیلان نهرله (قوآنزا) و (اورانژ)
ناملرندن اولان نهر لر آفریقانک جنوب غربیسندن بحر
محیط غربی یه دوکلمکده در لر .

(زامبزی) اسمنده مشهور برنهرده (موزامبیق) قتالی
ساحلندن بحر محیط هندی یه دوکلمکده در .

(کوللری)

افریقا قطعه سی اوزرنده بولنان مشهور کوللردن
بری وسطنه یقین واقع اولان (چاد) (*) نام کولدرکه
کندوسنه براقچ نهر آققده در . دیکرلری ایسه شرق
جنوبیدن وسطه یقین اولان (ویقتوریا نیانزا)
(البرنیانزا) و (تانقانیقا) نام کوللرله بونلرک آشاغیسنده
ساحله یقین اولان (نیاسسا) نام کول اولوب اولکیسی
(نیل مبارک) نهرینی حصوله کتورر وایکنجیسی ایسه

(*) آفریقا قطعه سندنه کی کوللرک الیوکی اولوب دکر ایله اتصالی

نیل مجراسی اوزرنده در فقط (نیاسسا) کولی (زامبز)
نهرینه جریان ایدر و (دمبا) دینلان حبش کولی دخی
(نیلک) برقولنی وجوده کنورر .

(آفریقا قطعه سنک مملکتله تقسیم)

آفریقا قطعه سی اون سکز مملکتی حاوی اولوب بونلردن
(مصر = ام دنیا) (ونوبه) و (حبش) مملکتلی (بحر
احمر) دینلان (شاب دکزی) ساحلنده نیل نهرینک
کچدیکی یرلردر (مصر) ایله (نوبه) برلکده اوله رق دولت
علیه نک (مصر خدیوتی) نامیله ممتاز برولاتی تشکیل
ایدر لر مصرک مشهور شهرلری مقری خدویت
اولان (قاهره) شهریه (اسکندریه) شهریدر . سائر
اهمیتلو بلدهلری ایسه (رشید) و (دمیاط) و (سویش)
و (باب السعید) نام شهرلردر . (نوبه) نک (*) و (نوبه) یه ملحق
(کوردفان) نام مملکتک مشهور شهرلری دخی (خرطوم)
و (سنار) بلده لریدر .

(حبش) مملکتی افریقانک شرق ساحلنده (باب المنذب)
بوغازینه قدر واقع اولان طاغلق اراضی اولوب مقر
قرالیتی (غوندار) نام شهردر .

(*) نونک ضمیمه مصرک جنوب طرفنده کاتدر .

(بربریه) دنیلان (طرابلس غرب) و (تونس) و (جزایر) و (فاس) نام مملکت‌های شمالی بحر سفید ساحل‌ده واقع در لر . بونلردن (طرابلس غرب) دولت علیه‌نک بر ولایتی اولوب کرسیء اداره‌سی (طرابلس) شهری و معروف بلده‌لری (بنغازی) و (مرزوق) شهرلریدر . (تونس) دخی دولت علیه‌نک امتیازلو بر ولایتی اولوب امارت مقری (تونس) شهری و مشهور بلده‌لری دخی (مهدیه) و (قیروان) نام بلده‌لردر .

فرانسزله متعلق اولان جزایر مملکتک کرسیء اداره‌سی (جزایر) شهری اولدینی کبی سائر معروف بلده‌لری دخی (قسطنطین) و (هران) شهرلریدر .

مغربدن غلط اوله‌رق (ماروق) دنیلان فاس مملکتک دارالسلطنه‌سی فاس نام شهر اولوب دیگر مشهور شهرلری ایسه (مکناسه) و (طانجه) و (موغادور) نام شهرلردر .

قط (سبته) شهرینی اسپانیالور ضبط ایتیلردر . آفریقا قطعه‌سنک قسم شمالیسنده شرقدن غربه طو- غری (صحرای کبیر) دنیلان بیوک چول واقع اولوب اوزرنده بر چوق قبیله‌لر ساکن اولمقده و بدویلکله عمر

اچکورمکدهدرلر قبیله لرك اك مشهور ونفوسلیسی (توارك)
دنیلان قبیله اولوب (واح) تسمیه اولنان اغاجلق وصو.
لاقی رلرده مسکن طومتقدهدرلر . باشلوجه بر بلدهسی
(آغابی) نام شهردر .

و (سنه غال) نهریله (قوآرا) نهری آراسنده (سنه .
غامیا) و (شمالی کینه) نام مملکتلر واقع اولوب ساحلرینه
(فیل دیشی ساحلی) و (آلتون ساحلی) و (اسیرلر ساحلی)
آدینلمکدهدر .

(سنه غامیا) نك ساحللی انکلیز و فرانسزلرله
پورتکیزلرك ضبطلرنده و داخلی ایسه (ماندانغو) و (فولاح)
اسملرنده ایکی کچوک حکومتك اداره لرندهدر .

انکلیزلرك ساحل اراضیسنك کرسیء ادارهسی
(باتورس) و فرانسزلرك (سن لوی) و پورتکیزلرك
(قامئو) شهرلیدر . و کچوک حکومتلردن (ماندنغو) نك
مقر حکومتی (بانبوق) و (فولاح) ك مقر حکومتی دخی
(تیمو)^۱ شهرلیدر (کینه شمالی) ساحللی دخی انکلیز
فرانسز و فلمنکولرله (لیبریا) دنیلان و آمریقوالورلك
آزادلولری طرفدن تشکیل ایدیلان برکچوک جمهوریتك
نبتلرنده و داخلی ایسه (آشاتتی) و (داهومه) نام

حکومتلرک تصرفلرنده در مشهور بلده لری (لبریا)
جمهوریتنک مقری اولان (مونروویا) شهری ایله (آشانتی)
(و داهومه) حکومتلرینک (قرالیت) مقرلری اولان
(قوماسی) و (ابومی) شهرلیدر .

آفریقانک قسم جنوبی غرب ساحلنده و (کینه جنوبی)
دنیلان اراضیسنده دخی (قونغو) مملکتیله (آنگولا)
(و بنگولا) ودها آشاغیده (اووامپو) و (حوتانطو)
ناملرنده مملکتلر واقعدرلر .

(قونغو) مملکتک مقر حکومتی (سن سالوادور)
شهری اولوب آیروجه اداره اولنمقده و (آنگولا)
(و بنگولا) نام مملکتلر دخی پورتکیزلرک تحت تصرفلرنده
بولنمقده در (اووامپو) و (حوتانطو) نام مملکتلر ایسه
برطاقم وحشی قبیله لرک مسکیندر .

آفریقانک جنوب نهایتنده انکلیرلرک (قاپ) نام
مملکتی واقع اولوب کرسیء اداره سی ینه (قاپ تاون) (*)
شهریدر آفریقانک قسم جنوبیسنک شرق ساحلنده
دخی (قافرری) و (موزامبیق) و (زنکبار) و (سومال)

(*) قاب (برون) و (تاون) برسیاح اسمی اولوب ترکیب ایله
(تاوان برونی) دیک لولور .

اسملرنده مملکتلر واقعدر قافری (کافریه) دیمکدن
غلطدر ساحلی قسمندن بری انکلیزلر طرفندن تأسیس
اولنمش اولان (ناتال) حکومتی اولوب مشهور بلدهسی
(پیرماری ترزبورغ) شهریدر. دیکری ایسه انکلیز
مهاجرلرینک اعمار ایتکده اولدقلری اراضیدر.
(موزامبیق) مملکتی پورتیکیز دولتک زیر ادارهسنده
اولوب مشهور شهرلری ساحلده (موزامبیق) و (سوفلا)
شهرلیدر.

(زنکبار) مملکتی عرب وزنحیلده متعلق برچوق کچوک
حکومت وقیلهلری حاوی اولوب اکثریسی بر سلطانتک
ادارهسنده و بعضیلری پورتیکیزلرک حمایه لرنده بولنمقدهدر
(دارالسلطنه) سی بر کچوک آطه اوزرنده واقع
(زنکبار) شهریدر (کیلوتا) شهری ایسه مشهور
بلدهسیدر.

(سومال) مملکتی قوم عربیه منسوب برچوق قبیلهلرک
مسکنیدر انجق شمال سمتنده و (باب المندب) کورفزی
اوزرنده بولنان (زیلع) و (بربره) شهرلری ایله (حرار)
حکومتی (خدیویت مصریه) ادارهسنده و (عبوق) نام
قصبه دخی فرانسزلرک تصرفنده بولنمقدهدر. (ماداغسقار)

نام جزیره دخی برچوق كوچك حكومتری حاوی
اولغله مشهوری وسطنده کائن (هووا) حکومتی و مقری
(تانااریوو) شهیدر .

بونیکله برابر شمال طرفنده ساحلی بعض یرلری
فرانسزلر تصرف ایتمکده درلر و (قومور) آطه لری دخی
عرب بکری طرفدن مستقلا اداره اولمقده درلر .

(آفریقانك وسطنده بولنان مملکتلر)

آفریقا قطعهنك وسطنده (قره لر ایچی) دینلان
اراضی واقع اولوب (سودان شمالی) و (سودان جنوبی)
اسماریله ایکی قسمه آیرلمشدر .

(سودان شمالی) نام آخرله (تکرویه) دینلان قسم
صحرای کیرک جنوب طرفنده و شرقدن غربه طوغری
بویدنویه واقع وبرچوق مملکتلری حاوی اولمشدر .

وباشلوجه لری (دارفور) و (ودای) و (باغیرمی)
و (بورنو) و (فللاطه) نام مملکتلر اولوب (دارفور)
خدیویت مصریه اداره سنده و سائرلری ایسه مستقل
حکومتلر اداره لرنده در . و مشهور شهرلری (بورنو)
مملکتنده واقع (کوعا) و (فللاطه) مملکتنده کائن
(سقوطو) شهریه (تومبوقطو) شهیدر

نیل نهرینک منبعلری اولان مشهور کوللرک حوالی
شمالیه سنده دخی بر چوق بیوجک قبیلهلرک و خصوصاً
انسان ییچیلکه شهرت بولان (نیام نیام) قبیله سنک
مملکتلری اولوب وحشیلکلی حسیلله مشهور شهر
وقصبه وسائرہ تأسیس ایتماملردر .

(سودان جنوبی) دینلان قسم تماماً خط استوا آلتنده
بولندیغندن احوالی لایقیله اوکرنیله مامشدر بونکله برابر
کوللره یقین حوالیده ودها آشاغیده بر چوق بیوک
و وحشی قبیلهلرک و خصوصیلله (مولووا) و داخلی
(قافرری) حکومتلرینک مملکتلری اولوب قبیلهلرک
مشهوری (تافقا نیکا) کولنک شرق طرفنده واقع
(اونیاموژ) قبیله سی و حکومتلرک مشهوری دخی اسکی
(مونوموتایا) امیراطورلیغدر .

(آفریقا قطعه سنک مقداری نفوسی)

آفریقا قطعه سنک مقدار نفوسی (۱۰۰) ملیوندن
زیاده تخمین اولنور ایسه ده منتظم دولتلر و اداره لر اولدیغندن
هر مملکتده نقدر نفوس اولدیغی بیلنه مامکده در .
و مقدار نفوسی اک زیاده اولان مملکت (مصر) خدیوتی
و آندنصرکه (فاس) حکومتیدر .

(آفریقا قطعه سی اهایلینک جنس لریله دینلری)
 آفریقا قطعه سنک شمال و شمال شرقیسنده ساحل لر
 اوزرنده بولسان مملکتلر اهایلیسی آزه و بعض یرلرده
 زیاده جه اسمر اولدینی حالده (قوقاس) جنسنه و (سودان
 شمالی و جنوبی) اهایلیسی (زنجی) جنسنه منسوب اولوب
 فقط (فللاطه) اهایلیسی بویکی جنس یینده در اوروپا
 دولترینک تصرفلرینه کچن مملکتلرده مهاجر اوله رق
 (قوقاس) جنسی بولنمقده در .

شمال و شمال شرقیده بولسان مملکتلرله (صحرای کیر)
 و (سودان شمالی) و (سنه غامی) و (قاپ) و (زنکار)
 و (سومال) اهایلیسی (اسلام) انجق (حبش) اهایلیسی
 اکثریت اوزره (خرستیان) در . بونکله برابر اهایلیسی
 اسلام اولان ساحلی مملکتلرده اوروپالی اوله رق
 (خرستیان) بولنمقده در (سودان جنوبی) اهایلیسی ایسه
 (بت پرست و مشرک) درلر .

(آمریقا قطعه سی)

(آمریقا قطعه سنک موقع وحدودی)
 آمریقا قطعه سی صکره دن یعنی (°) (خرستوف

(°) بواسم خاء معجمه ایله یازیلوب قاف کی اوقونمقده در

قولومب) نام سیاح طرفدن کشف اولمغله (یکی دنیا) دخی دینلمکده بولمشدر ککره ارض اوزرنده بولنان قطعه لرك اك بیوکی اولوب از وقتده پک چوق معموریت کسب ایتمشدر . (بحر محیط غربی) و (بحر محیط کیر) دینلان ایکی بیوک دکر بیننده و شمالدن جنوبه طوغری اوزونلامسنه واقع اولمشدر . و (پاناما) دینلان بر دیل ایله (آمریکای شمالی) و (آمریکای جنوبی) ناملریله ایکی قسمه آیرامشدر . آمریکای شمالینک قطب شمالی یه یقین اولان قسمی بوزلرله مستور اولمغله هواسی صغوق فقط آشاغی یه طوغری معتدل و صیجاقدر .

آمریکای جنوبی ایسه (خط استوا) التنده بولندیغندن هواسی صیجاق فقط جنوبه یقین معتدل و صغوجقدر و هیچ بر قطعه ایله اتصالی اولمدیغی ککی قریتی دخی یوقدر .

﴿آمریکا قطعه سنک ساحلریله دکرلری و کورفزلی﴾ آمریکای شمالینک سواحلی پک کیرنتیلی و چیقتیلی ایسه ده آمریکای جنوبینک سواحلی بر دوزی یه کیدر . شمال طرفدن (بحر منجمد شمالی) احاطه ایتمکله (بافن) و (هوتسون) دکرلری حصوله کلشدر . شرق

سرسن دخی (بحر محیط غربی) احاطه ایتش اولمغه
(سن لوران) و (مکسیقا) کورفزلیله (آنتیل) دکری
حاصلی اولمشلردر . و غرب طرفدن ایسه (بحر محیط
کیر) احاطه ایلدش اولمغین (قالیفورنیا) کورفزی
و (بهرنک) دکری وجوده کتورلشلردر .

﴿بوغازلری﴾

آمریقا قطعه سنده بولنان مشهور بوغازلردن شمالده
(بافن) دکریله (بحر منجمد شمالی) ییننده (لانقاستر)
وینه (بافن) دکریله (بحر محیط غربی) ییننده (داوی)
بوغازلری (وهوتسون) دکریله (بحر محیط غربی)
ییننده دخی (کومبرلاند) بوغازی واقع اولمقده د
ومتهای جنوبیده ایسه (ماژللان) نام بوغاز واقعدر

﴿شبه جزیره لری﴾

آمریقا قطعه سنک قسم شمالیسنده (لابرادور) نام
بیوک شبه جزیره ایله (نوول افس) یعنی (یکی اسقوجیا)
و (فلورید) و (یوقاتان) ناملرنده کوچرک شبه
جزیره لر و (قالیفورنیا) و (آلاسکا) شبه جزیره لری
واقع اولمشلردر .

(آطه‌لری)

آمریقا قطعه‌سَنك قسم شمالیسنده واقع آطه‌لردن بری
 واک جسیمی (غروانلانند) آطه‌سی و دیکرلری (باقن)
 مجموع آطه‌لری اولوب (بجر منجمد شمالی) ایله (بجر
 محیط غربی) بیننده واقع اولمشلردر. (برموت) کوچک
 آطه‌لری ایسه بجر محیط غربیده امریقای شمالی ساحل
 شرقیسی یقیننده درلر. (لوقای) نام دیکرله (باهاما)
 و بیوک (آنتیل) و کوچک (آنتیل) آطه‌لری سلسله
 تشکیل ایتمش اولدقلری حالده آنتیل دکری و مکسیقا
 کورفزیله بجر محیط غربی بیننده بولنمقده درلر. (مالوین)
 نام دیکر (فالقلانند) آطه‌لری و (ارض النار) معناسنه
 اولان (تردوفو) آطه‌لری امریقای جنوبیسنک منتهای
 جنوبیسنده کائندرلر. (غلاپاغو) آطه‌لری ایسه امریقای
 جنوبی ساحلنه یقین اوله‌رق بجر محیط کیرده و (خط
 استوا) التنده بولنمقده درلر و (آلوسین) آطه‌لری دخی
 (آلاسقا) شبه جزیره‌سَنك جنوب طرفندن تسلسل
 ایدهرک (بهرنک) دکریله بجر محیط کیر بیننده واقع
 اولمشلردر

(برونلری)

آمریقا قطعه سنده بولنان مشهور برونلردن بری
(غروانلاند) اطه سنك جنوب طرفده كائن (فاروال) (*)
نام بروندر وبری دخی (لابرادور) شبه جزیره سی
اوزرنده واقع (شارل) برونیدر و (فلورید)
شبه جزیره سی اوزرنده (سابل) (**) و (یوقاتان) شبه
جزیره سی اوزرنده دخی (قاتوش) برونلری اولدینی
کبی آمریکای جنوینك منتهای جنویسند (حورن)
برونی واقعدر .

و (آلسقا) شبه جزیره سنده ایسه بهرنك بوغازینك
شرق ساحلی حصوله كتورن غرب برونلری بولنمقده در .

(آمریقا قطعه سنك جسامتی)

آمریقا قطعه سی شمالدن جنوبه قدر (۱۵,۵۰۰) کیلو-
متر و طولنده در .

فقط عرضی هر بر محلنده مختلف اوله رق اك طار
یرنده مثلا (پاناما) دیلنده (۴۵) کیلومتر ودر وكرك
(شمال) وكرك (جنوبی) قسملرنده اك ككیش یرنده ایسه

(*) واوی مفتوح و قالین اوقنور: (**) قوم برونلری دیمکدر .

(۵,۳۰۰) کیلومتر و در. مساحت سطحی سی (۴۲,۵۰۰,۰۰۰) کیلومتر و مربعی اولغله قطعات خمسە نك ا ك بیوکی اولدینی ا کلا شیلور .

(طاغلی)

آمریقای شمالینک (شرق) ساحلی اوزرنده (آله غانی =آپالش) طاغلی و غرب ساحلی بویجه دخی (روش) طاغلریله آلتون معدنی اوجاقلرینی حاوی (سیرانوادا) طاغلی تسلسل ایتمشدر و (آمریقای وسطی) دنیلان طار قسمی اوزرنده دخی (آمریقای وسطی سلسله سی) طاغلی و آمریقای جنوبینک غرب ساحلی بویجه ایسه ینه (قوردیللرده زاند) طاغلی متسلسلاً واقع اولمشدر.

(ینار طاغلی)

آمریقای شمالیده بولنان ینار طاغلردن (ورائکل) و (سن الیاس) و (تمپو) نام اوچ عدد ینار طاغ (آلاسقا) دنیلان قطعه اراضیده واقع اولوب بربرندن پك اوزاق اولیه رق بر صرده کبی بولتمقده درلر و (ویرژینی) (پوپو قاتو پتل) نام ایکی عدد ینار طاغ دخی (مکسیقاده) واقع اولوب اولکیسی (قالیفورنیا) دنیلان برشبه جزیره نك

اوزرنده وایکنجیسی ایسه نفس مکسیقانک وسطنه یقین
برمحلده بولمقده در .

آمریقای جنوبیده اولان ینار طاغلرک عددی کثیر
اولوب جمله سی (قوردیلر ده زاند) اوزرنده و مشهور.
لرندن (پیشانشا) و (قوتوپاکس) نام ینار طاغلر اشبو
سلسله نك (اکواتور) یعنی (خط استوا) جمهوریتی ممالکنه
اصابت ایدن قسمنده و (اراکیا) ینارطاغی ایسه (پرو)
جمهوریتی ممالکنه اصابت ایدن دیگر قسمنده بولنه رق
زروه لرندن آتش صاحقمده درلر .

(سطح مائلری)

آمریقا قطعه سی باشلوجه ایکی سطح مائی حاوی
اولوب بری شرق سطح مائیدرکه صولرینی (بحر منجمد
شمالی) و (بحر محیط اطلاسی) یه سوق ایدر و بری دخی
غرب سطح مائیدرکه صولرینی بحر محیط کبیره ایصال
ایدر .

(نه‌رلری)

آمریقای شمالیده شرق سطح مائی اوزرنده بولنان
نه‌رلردن (ماکنزیه) نه‌ری بحر منجمد شمالی یه و (شور-
شیل) نه‌ری (هوتسون) دکرینه و (سن لوران) نه‌ری یه (سن
لوران) کورفزیه آقمده درلر .

و (میسوری) و (اوحیو) و (آرقانساز) ناملرنده
بولان نہرلرک اجتماعدن حاصل اولان (میس سیس
سی پی) نام بیوک نہر ایله (ریوگران دلنورت) نہری
(مکسیقا) کورفزینہ آققده درلر .

و غرب سطح مائی اوزرنده دخی (قولومیا)
و (قولورادو) نہرلری بحر محیط کیرہ و (یوقون) نام نہر
(بہرنک) دکزینہ آققده درلر .

آمریقای جنوبیدہ شرق سطح مائی اوزرنده ایسہ
(اورانوق) و (آمازون) و (ریودولاپلاتا) نام نہرلر
(بحر محیط غربی) یہ آققده درلر .

(آمازون) نہری دنیادہ موجود نہرلرک الک بیوکیدر .

(کوللری)

آمریقای شمالیدہ بولان مشہور کوللردن (دب اکبر)
کولی معناسنہ اولان (گران اورس) کولیلہ (اسیر کولی)
معناسنہ اولان (اسقلاو) و (طاغلر کولی) معناسنہ اولان
(مونتانی) کوللری برر آیاق ایله (ماکنزیہ) نہرینہ
آققده درلر .

و (اونيك) نام كول دخی (هوتسون) دكزینه آقمده در .
 و آمريكا كوللرينك الكيوکی اولان (سوپریور)
 كوليله (اورون) و (میشیگان) و (اریه) كوللری (سن
 لوران) نهرینه جریان ایتمکده در لر .

و (آمریکای وسطی) دنیلان طار قسم اوزرنده دخی
 (نیقاراغا) اسمنده بر كول اولوب آنتیل دكزینه
 آقمده در .

و آمریکای جنوبیده دخی منتهای شالیسنده (مارا
 قایبو) نامنده بر كول اولوب آنتیل دكزینه و جنوب
 شرقیسنده ساحل اوزرنده (دوس پاتوس) یعنی قازلر
 اووایی کولی اولوب بحر محیط غربیه آقمده در لر .
 و غرب طرفنده ایسه (تی تی قاقا) نام كول واقع اولوب
 هیچ بر طرفه آقامده در .

﴿آمریکا قطعه سنده بولنان مملکتلر﴾

آمریکای شمالی (غروانلاند) آطهسی و (انگلیز
 امریکایی) و (جواهر متفقہ آمریکا) و (مکسیقا)
 و (آمریکای وسطی) نام مملکتلری حاویدر .

(غروانلاند) آطهسی دانیمارقه دولتک ید اداره سنده
 بریوک جزیره اولوب هواسنک آشوری درجه صنوقلنی

حسبیله نفوسی آذر آذرده دانیمارقلو مهاجرلردن
و (اسکیمو) دنیلان جوجه قبیلهلردن عبارت اوله رق
بالقجیلقله کچنمکده درلر .

باشلوجه بلدهلری (فردریقسهاب) و (ژولیانسهاب)
نام قصبهلردر .

انکلیز امریقاسی (یکی بریتانیا) دنیلان غایت ککیش
بر اراضیدن عبارت اولوب شرقاً (برانزیویق جدید)
و (اسقوچیای جدید) قسملریله (ارض جدید) اطهسنی
حاوی اولمقده در . و قسم شمالیسی عادتاً بوزلرله مستور
اولدیغندن نفوسی آذر .

اونلرده اوروپالو مهاجرلرله (اسکیمو) لردر .
نفوسی چووجه و معمور اولان بری (قنادا) ایالتیدر .
مشهور شهرلرندن بری (قنادین هیئت متفقهسنی) تشکیل
ایدن ایالاتک مرکز ادارهسی اولان (اوت تاوا)
شهریدر .

دیکرلری ایسه (سن لوران) نهری اوزرنده واقع
(کبق) و (اونتاریو) کولی اوزرنده کائن (طورونطلو)
شهرلری ایله (برانزیویق جدید) و (اسقوچیای
جدید) قسملرینک کرسی^۱ ادارهسی اولان (حالیفاقس)

شهریدر . و غرب جهتسده بحر محیط اوزرنده (انکلین
قولومبیا سی) دنیلان و آلتون معدنی اوجاقلرینی حاوی
اولان قسم ایله انکلین مهاجرلری اوله رق . نفوسی چو .
غالمقده اولان (وانقوور) آطه سی واقعدر . و (ارض
جدیده) آطه سنك جنوب جهتسده (سن پیر) و (میکلون)
اسملرنده ایکی كوچك آطه اولوب فرانسزلر تصرف
ایتمکده درلر .

﴿جواهر متفقه آمریکا﴾

جواهر متفقه آمریکا دنیلان مملکت اوتوزیدی
حکومت متفقه دن عبارت بریوک جمهوریتدر . حدودی
شمال طرفدن (بریتانیای جدید) و شرق طرفدن
(بحر محیط غربی) و غرب طرفدن (بحر محیط کیر)
ایله تحدید اولنمشدر . هوا سی معتدل و قرق ملیون
نفوسی حاوی اولدینی کبی اسباب معموریتدن صاییلان
(معارف عمومی) و (صنایع نفیسه) آز زمانده پك چوق
ترقی ایتمش و حالاده ترقی ایتمکده بولنمشدر غرب طرفنده
بولنان حکومت متفقه دن (کالیفورنیا) نك آلتون (ونوادا)
و (مکسیقای جدید) ك كموش معدنی اوجاقلری دنیاده

موجود اوجاقلرك معدنجه اك زنكيدر . اهالیسی شو قوجه جمهوریتی وجوده كتورن اوروپا و سیما انكلیز مهاجرلری اولوب اکثریت اوزره رسمی لسان اوله رق انكلیزجه سویلمکده درلر یرو اهاالیسی ایسه غرب جنوبی طرفلرنده بولنمکده درلر .

مشهور شهرلرندن بری حکومت متفقهنك مرکز ادارهسی یعنی ریئس جمهورك مقری اولان (واشینغتون) شهر مشوریدر. سائر مشهور بلدهلری ایسه شرق ساحلی اوزرنده واقع اولان (پروقلاند) و (بوستون) و (نیورق) (فیلادلفیا) و (بالتیمور) و (ریچموند) و (قارلستون) و (نوول اورلیان) شهرلریله شرق ساحلندن ایچرولرده بولنان (سن لوی) و (لویزویل) و (شیقاغو) شهرلیدر .

و غرب ساحلی اوزرنده دخی سان فرنسیسکو (*) شهریدر و منتهای شمال غربیده واقع اولوب جواهر متفقه اراضیسنه علاوه قلنمش اولان (آلاسقا) نام مملکتك مشهور بلدهسی ایسه (آرقانجل **) قصبه سیدر .

(*) (سان) اسپانیولجه (سن) معناسندرکه (۳۵) صحیفده

ذکرلری یکمشد

(**) (آرخانجل) دخی دینور بك یوکسک بر قصبیدر .

﴿مکسیقا﴾

مکسیقا مملکتی (جواهر متفقه) نك جنوب طرفنده
 و(آنتیل) دكزی ایله بحر محیط کیر بیننده واقع (یوقاتان)
 و(قالیفورنیا) شبه جزیره لرینی حاویدر. و(مکسیقا
 جمهوریتی) نامیله یکر می درت حکومت متفقه دن متشکل
 بر حکومت جمهوریه طرفدن اداره اولمقدهدر. دنیانك
 اك حاصلاتی كموش معدنی اوجاقلری مکسیقاده (قالیفورنیا)
 نام محلهدر. و(ماعون) دنیلان مشهور اغاج
 و(وانیلیا) دنیلان قوقولی نبات مكسیقایه مخصوص
 محصولات کیدر. اهالیسك اکثریسی اسپانیامهاجرلیدر.
 مشهور شهرلرندن بری جمهوریتك مرکز اداره سی اولان
 (مکسیکو) شهریدر سائرلری ایسه شرق ساحلنده کائن
 (وراقروز) و(قامپش) شهرلریله داخلده واقع (لاپوبلا)
 و(غوادالقسارا) و(مورلیا) شهریدر.

﴿آمریقای وسطی﴾

آمریقای وسطی دنیلان مملکت اوزونلامسنه اکمز
 بر اراضیدن عبارت اولوب (بوقاتان) شبه جزیره سی
 اوزرنده اولان بر قسمی انکلیزلرك تصرفلرنده اولدیغی
 حالده بش كوچك جمهوریتی حاویدر. انکلیزلره متعلق

اولان قسمك كرسيسى (بليز) شهريدر و جمهوريتلردن
برى (غواته مالا) جمهوريتى و مركز اداره سى ينه
(غواته مالا) شهريدر .

وبرى (سان سالوادور) جمهوريتى و مركز اداره سى
ينه (سان سالوادور) شهريدر .

وبرى دخى (هوندراس) جمهوريتى اولوب مركز
اداره سى (قوماياغا) شهريدر .

وبر ديكرى ايسه (نيقاراغا) جمهوريتى اولوب مركز
اداره سى (ماناغه) شهريدر .

وبر ديكرى دخى (قوستاريقا) جمهوريتى اولوب
مركز اداره سى (سن ژوزه) شهريدر .

(آمريقاي جنوبى)

آمريقاي جنوبى اون ايكي مملكتى حاوى اولوب جمله دن
برى (غرنا د جديد) جمهوريتى و يا حود (قولوميا)
دنيان مملتدر كه اك شماله تصادف ايدنى و اهالي سى دخى
اسپانيا مهاجرلريدر مشهور شهرلرندن برى جمهوريتك
مركز اداره سى اولان (بوغوتا) شهرى و سائرلى ايسه
شمال ساحلنده آمريقاد اك اول تاسيس اولنان (قارتازن)
شهريله (پاناما) برزخى اوزرنده بولنان (پاناما) شهريدر

(و نهزولا) دنیلان مملکت دخی شمالی واقع اوله رق
جمهوریتله اداره اولمقده در . اهالیسی اسپانیامهاجرلریدر
مرکز جمهوریتی (قاراقاس) شهری ومعرف بلده لری
ایسه (ماراقایبو) و (بارسلونا) شهرلریدر .
(کویان) دنیلان مملکت (کویان انگلیزی) و (کویان
فرانسوی) و (کویان فلمنکی) ناملرنده اوچ قسمدن
عبارت اولوب (کویان انگلیزی) نك کرسیء اداره سی
(جورج توون) (*) و (کویان فرانسوی) نك دخی (قاین)
شهری و (کویان فلمنکی) نك دخی (پاراماریبو)
شهرلریدر .

(بره زیلیا)

آمریکای جنوبینك شرق طرفنده (بره زیلیا) مملکتی
واقع اولوب اراضیسی غایت ککیش فقط مقدار
نفوسی آذرر وایمراطوری (پورتکیز) قرالنی خانداننددر .
پایتختی جنوب شرقی ساحلی اوزرنده واقع (ریودوژانه رو)
شهرلریدر و سائر مشهور بلده لری ایسه (سان سالوادور)
و (پرانامبوق) و (پازا) شهرلریدر .

(*) (توون) انگلیزجه شهر دیکدر

﴿ اراغوه ﴾

آمریقای جنوبی جنوب و بره زیلیانك جنوب طرفده (اراغوه) جمهوریتی واقع اولوب مرکز جمهوریتی (ریودولابلاتا) نهری اوزرنده (مونته ویده یو) شهیدر .

﴿ پاراغوه ﴾

ینه بره زیلیانك جنوب طرفده داخلی (پاراغوه) جمهوریتی واقع اولوب مرکز جمهوریتی (آسسومسیون) شهیدر آمریقای جنوبی غرب طرفده اسپانیا مهاجرلرینك تأسیس ایتدکلی جمهوریتلر واقع اولمشلدر .

﴿ اکواتور ﴾ (*)

بری (اکواتور) یعنی (خط استوا) جمهوریتی اولوب تماما (خط استوا) تحتیه تصادف ایتمشدر مرکز جمهوریتی (کیتو) شهری معروف بلده سی دخی (غویاکیل) شهیدر .

﴿ پرو ﴾

بری دخی (پرو) جمهوریتی اولوب مرکز جمهوریتی ساحلده واقع (لیمّا) شهری و معروف بلده سی ایسه (کوزقو) شهیدر .

(*) الف مفتوح و قالین اوقنور .

(بولیویا)

وبری دخی (بولیویا) جمهوری اولوب مرکز
جمهوریتی (شوکیزاقا) شهری وسائر مشهور بلده لری ایسه
کموش معدن اوجاقلرینی حاوی (پوتوزی) و آلتون معدن
اوجاقلرینی شامل (لاپاز) شهرلیدر .

(شیلی)

(شیلی) جمهوری دخی جنوب جهتده اوزونلامسینه
ساحلی اوله رق واقع اولوب مرکز جمهوریتی (سانتیاگو)
شهریدر (والبارهزو) بلده سی ایسه مهم برموقعدر .

(لاپلاتا)

متفقۀ (ارژانتین) دنیلان (لاپلاتا) جمهوریتی منتهای
جنوبه یقین اوله رق واقع اولوب مرکز جمهوریتی (بونو-
زایر) شهری و (پارانا) دخی مشهور بلده سیدر .

(پاتاگونیا)

(پاتاگونیا) دنیلان مملکت منتهای جنوبده واقع
اولوب اهالیسی برطاقم وحشی قبیله لردن عبارت اولمغله
مهم بلده سی یوق کیدر .

(آنتیل آطه‌لری)

بیوک آنتیل آطه‌لرندن (لوقای) نام دیگر (باحاما) مجموع اطه‌لریله (ژاماییق) اطه‌سی انکلیزلرک تحت تصر. فلرنده در. کرسیء اداره‌سی (ژاماییق) اطه‌سی اوزرنده واقع کنیستون شه‌ریدر .

واک جسیمی اولان (کوبا) اطه‌سیله (پورتوریکو) اطه‌سی دخی اسپانیالولرک تحت تصر فلرنده در کرسیء اداره‌سی (کوبا) اطه‌سی اوزرنده کائن (حوانا) شه‌ریدر واک مشهوری اولان (هاییتی) اطه‌سنک دخی برقمی (دومنیق) اسمنده بر جمهوریتک و غرب قسمی دخی (هاییتی) نامنده دیگر بر جمهوریتک تصر فلرنده اولوب (دومنیق) جمهوریتک مرکز اداره‌سی (سن دومنیق) شه‌ری و (هاییتی) جمهوریتک دخی (پورتو پرنس) شه‌ریدر کوچک آنتیل آطه‌لرینی تشکیل ایدن کوچک آطه‌لرک هربری ایسه اوروپا دولتلرندن برینک تصر فنده در .

(آمریقا قطعه‌سنک مقدار نفوسی)

آمریقا قطعه‌سنک مقدار نفوسی (۸۵) ملیون قدر

تخمین اولنمقده در مقدار نفوسی اك زیاده اولان مملكت
(جواهر متفقه) در .

آمریقا قطعه سی اهایسنك جنسلیله دینلری ﴿
آمریقا قطعه سنده بولتان نفوس انکلیز و فرانسز
واسپانیا و پورتکیز مهاجرلرندن عبارت اولمغه جمله
(قوقاس) عرقی فقط اسپانیا مهاجرلرینك قوللانمقده
اولدقلری آفریقالو کوله لر (زنجی) عرقیدر لر .
مهاجر اهایسی عموما خرستیان و یالکزر کوله لر دن
بعضیلری مسلمان . ویرلو اهایلسندن هندی دنیلان قزل
رنکلو وحشیلر دخی بت پرستدر لر .

﴿اوقیانوسیا قطعه سی﴾

(آوسترالیا = فلمنك جدید) دخی دینور
(اوقیانوسیا قطعه سنك موقع وحدودی وجسامتی)
(اوقیانوسیا) دنیلان (جزائر بحر محیط) قطعه سی
(آسیا) قطعه سنك جنوب شرقی و (آمریقا) قطعه سنك دخی
جنوب غربی جهتلرنده و (بحر محیط هندی) ایله (بحر
محیط کیر) بیننده واقع اولوب بیوك و کوچك برچوك
جزیره لری حاویدر . مساحه سطحیه سی (۱۰,۵۰۰,۰۰۰)

کیلومتر و مربع اولمغله جسامتجه دخی همان (اوروپا)
قطعه سندن زیاده جه کبیدر .

(اوقیانوسیا قطعه سنک تقسیمى)

اوقیانوسیا قطعه سى (مالزیا) و (مالانزیا) و (میکرونزیا)
و (پولینزیا) ناملریله درت قسمه آیرلمش و (اراضی قطب
جنوبی) دخی اوقیانوسیا قطعه سندن صایلمشدر .

(مالزیا)

مالزیا قسمنک حاوی اولدینی آطه لر (جزائر هندی)
اسی ایله ده یاد اولمقده اولوب مشهورلری (صوند)
و (سلب) و (بورنه و) و (مولوک) و (فیلیپین) مجموع
آطه لریدر . بر چوق و از جمله (لامونغانغ) و (بالی)
و (طومبورو) ینار طاغلرینی حاوی اولان (صوند)
مجموع آطه لرینک مشهورلری دخی (صوماترا) و (ژوا
= جوا) و (تیمور) آطه لریدر . (صوماترا) آطه سنک
شمال غربی قسمی (آچه) دنیلان یرو اسلام حکومتی
تصرفنده و دیگر قسمیله (ژوا) آطه سى و (تیمور) آطه سنک
یاریسی دخی فلمنک دولتی تصرفنده در و کرسی اداره سى
(ژوا) آطه سى اوزرنده واقع (پاتاویا) شهریدر . (تیمور)

آطه‌سنک بر قسمی ایسه پورتکیز دولتی تصرفده در .
 (بورنه‌ؤو) آطه‌سی جسیمجه و خط استوا تحتده اولوب
 قسم شمالیسی یرلو اسلاملرک و قسم جنوبیسی دخی
 فلمنکلورلرک تصرفلرنده در . مشهور بلده‌سی یرلوردن
 بر سلطانک قرارگاهی و جوهر معدنلرخی حاوی اولان
 (بورنه‌ؤو) شهریدر (سلب) آطه‌لری دخی خط استوا
 تحتده اولدقلری حالدده فلمنکلورلرک تصرفلرنده درلر .
 (فلیپین) آطه‌لرینک مشهورلری (لسون) و (مینداناؤو)
 و (پالاوان) نام آطه‌لر اولوب اسپانیالورلرک ضبطلرنده ،
 فقط (مینداناؤو) آطه‌سیله (پالاوان) آطه‌سنک بر قسمی
 یرلورلرک تصرفلرنده در . و مشهور بلده‌سی (لسون)
 آطه‌سی اوزرنده واقع (مانیلا) شهریدر .

(ملانزیا)

(ملانزیا) قسنک حاوی اولدینی آطه‌لردن اک
 باشلوجه‌سی (۴۵۰۰) کیلومتر و طولنده و (۲۰۰۰)
 کیلومتر عرضده اولان و اوروپا قطعه‌سنک همان درتده
 اوچی جسامتده و انکلتزه دولتنک ضبطنده بولنان
 (اوسترالیا) و نام آخرله (فلمنک جدید) آطه‌سی اولوب
 شمال طرفده (آرافورا) و (قورالین) دکلرله

(قارپنتاری) کورفزینی وینه شمال طرفنده (یورق) و جنوب طرفنده (ویلسون) (*) برونلرینی حاوی اولمقده در. ساحل شرقیسی اوزرنده (بلو) صره طاغلری و وسط جنوبیسنده (ایر) و (کردر) کوللری واقع اولدیگی کبی (مورای) نام بیوجک نهر شرق جنوبیسندن دکره آقمقده در داخلأ احوالی مجهول ایسه ده ساحلری و ساحلدن پک چوق ایچری یرلری انکلیز حکومت و مهاجرلری طرفدن اعمار اولمش وکلیت اوزره بولنان آلتون معدنلرندن استفاده اولمقده بولمشد.

وهر بری بر ولایت کرسیء ادارهسی اولان مشهور شهرلری (بریسبانی) و (سیدنی) و (ملبورن) و (آدلاید) و (پرت) نام بلده لردر. و دیگر آطه لری ایسه (فلمنک جدید) آطه سنک شمال جهتنده بر چوق یوکسک تپه لری وینار طاغی حاوی اولان (کینه جدید) و جنوب جهتنده کائن (ارض دیه من) دنیلان (تاسمانی) نام جسیمجه آطه لره شرق جهتنده بولنان (بریتانیای جدید) و (سایمان)

(*) واوی غایت قالدیجه اوقنور زیرا بواسم انکلیرنجه اونوب (w)

و (سان تاقروز) و (ویتی) (*) نام دیگرله (فیچی) و (ابرید جدید) و (قالدونیاى جدید) (**) مجموع آطه‌لریدر .
«آده‌لری بر چوق مرجان قیسالرینى حاوی اولمغه کیمیلر ایچون مرور و عبور مخاطره‌لیدر» (کینه‌جیدید) آطه‌سنک بر قسمی فلمنکلورلک و (تاسمانی) آطه‌سیله (فیچی) آطه‌لری انکلیزلرک و (قالدونیاى جدید) آطه‌لری دخی فرانسزلرک تصرفلرنده‌درلر .

(میکرونزیا)

کوچک آطه‌لر دیمک اولان (میکرونزیا) قسمنک حاوی اولدینی آطه‌لر دخی (ماجللان) و (ماریان) و (پالو) و (قارولین) و (مارشال) و (ژیلبر) مجموع آطه‌لرندن عبارتدر . (ماریان) آطه‌لری اسپانیالورک تحت تصرفلرنده بولمقده‌در .

(پولینزیا)

چوق آطه‌لر دیمک اولان (پولینزیا) قسمنک حاوی اولدینی مشهور آطه‌لر ایسه (ساندویچ) و (ناویغاتور) و (سوسیته) و (توبوای) و (باس) و (غامیر) و (مندانا)

(*) واو قالین اوقنور . (**) قاف ایله دال قالین ولام

مفتوح واینجد اوقنو

و (مارکین) و (باق (*)) و (زلاند جدید) مجموع آطه لیدر.
 (ساندویچ) آطه لیرینک بیوجک و متعارف اولانی اوزرنده
 (ممالوی) نام بر مشهور ینار طماعی بولسان (حاوی)
 اطه سی اولوب اداره سی مستقندر مارکین اطه لری (ملانزیا)
 قسمنده اولان (قالدونیای جدید) اطه لریله برابر فرانسز
 جانیرینک منافاسیدر (پولینزیا) اطه لیرینک اک بیوکلری
 اولوب (شمال) و (جنوب) اطه لری ناملریله باشلوجه ایکی
 اطه یی جامع و (اکوند) نام مشهور ینار طاغ ایله و (فرانقلن)
 و (قواوق) یوکسک تپه لرینی حاوی اولان (زلاند جدید)
 اطه لرینی انکلیرلر تصرف ایتکده درلر کرسیء اداره سی
 قیمتی معدنلرک کثرتیله شهرت بولان و (لنغتون) (**)
 شهریدر.

(اراضیء قطب جنوبی)

(اراضیء قطب جنوبی) دینلان قسم (فلمنک جدید)
 اطه سی استقامتنده و قطب جنوبی یقیننده واقع و بوزلرله
 مستور اولوب کوریله بیلان یرلری (ارض و یقتوریا)

(*) بیوک یورقی و پاسقالیا معناسنددر.

(**) واوی مفتوح و قالین و ایکنجی لام مکسور اوقنور.

و(ارض ادلی) و(ارض اندربی) تسمیه اولنان محللریدر.
و آثار عمارتدن بالکلیه خالیدر.

(اوقیانوسیا قطعه سنک مقدار نفوسی)

اوقیانوسیا قطعه سنک مقدار نفوسی (۴۰) ملیونه
قرب تخمین اولنمقدهدر. واک چوغی (اوسترالیا) دینلان
(فلنک جدید) اطه سیله (صوند) مجموع اطلرندهدر.

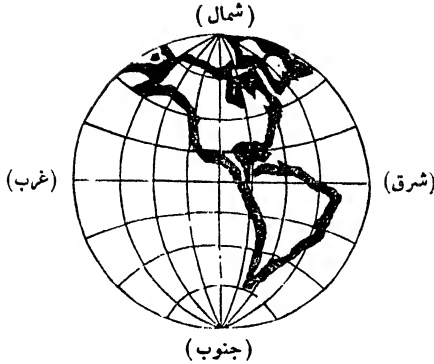
(اوقیانوسیا قطعه سی اهایلینک جنسلیله دینلری)

(مقروزی) و (ملازی) و (پولینزی) قسملرینک یرلی
اهالیسی (زنجی) جنسنه منسوبدرلر. فقط افریقا
زنجیلرندن برونلرینک قیصه وزاویه لی وساچلرینک سرت
وغایت صیق اولمسيله فرق اولنورلر و (آوسترالیا)
و (تاسمانی) و (زلاند جدید) و (قالدونیای جدید)
آطلرله ده بعض آطلرک مهاجر اهالیسی ایسه (قوقاس)
جنسی یعنی بیاضلردر.

یرلو اهالیسی بعض آطلرده (وحشی) و (بدوی)
اولدقلری کبی بعضیلرندهده مدنیدرلر. (مارکین) آطلرینک
ودها سائر بعض آطلرک وحشی اهالیسی افریقاده
(نیام نیام) لر کبی انسان اتی ییمکدهدرلر.

یرلواهایلسندن (مدنی) و (بدوی) اولانلرک اکثریسی

وا از جمله (مالزیا) اهالیسی دین مین اسلام ایله
متدیندرلر. وحشیلر ایسه بت پرست اولدقلری حالد
بعض آطه لرده و خصوصیه (پولینزیا) قسمنده شدت
وحشترندن (دری) کیمکده درلر. مهاجرلر دخی عیسوی
اولدقلری کبی وحشیلر بیننده عیسوی لکک انتشارینه
غیرت ایتمکده درلر.

﴿ کره یه متعلق بحشر ﴾

﴿ کره مصنعه ﴾

تخته دن و یاخود مقوادن یاپیلان و اوزرینه کره
مسطحه ده اولدینی وجهله قطعه لر رسم و نقش ایدیلان
یووارلق شیئه (کره مصنعه) دیرلر .

قطبلردن کچمک اوزره بر قوشاق ایله و خط استوا
اوزرتدن کچمک اوزره دخی بر دیگر قوشاق ایله احاطه
اولمغاله کره اشبو قوشاقلر آلتنده و محوری اطرافنده
تحزیک ایدیلولر . مذکور قوشاقلر تام دائره اوله رق

پرنجیدن یا پیلوب اوج یوز آلتیشدر درجه‌یه تقسیم و بهر درجه‌ده التیشدر دقیقه اعتبار اولمشدر .
 قطبلردن کچن قوشاق دائره‌یه (نصف النهار)
 و یا خود (طول دائره‌سی) و دیکرینه دخی (خط استوا)
 و یا خود (عرض دائره‌سی) دینلمکده بولمشدر .

﴿ طول و عرض ﴾

(طول)

(طول) دیو کره ارض اوزرنده بولنان هر قنیه بر مملکتک (مبدأ طول) ه شرقاً و غرباً اولان اوزاقلغنه دینلور (مبدأ طول) ایسه قطبلردن کچمک اوزره کره اوزرنده رسم ایدیلان و هر برینه (نصف النهار) ده دینلان دائره‌لرک بریسنه تسمیه و اعتبار ایدیلور .
 نته کیم بزم مملکتمزده یا بیلان کره و یا خریطه لرده استانبولدن کچن (نصف النهار) (مبدأ طول) اعتبار اولمقده در . بزم کبی هر دولته کندی پایتختدن مرور ایدن (نصف النهار) مبدأ طول اعتبار ایتمکده در لر و بو نصف النهار قالنجه رسم اولنور .
 (نصف النهار) لر بینلری دائماً مساوی یعنی اکثری اوزر درجه‌یی حاوی اولمق اوزره تقسیم اولنور لر (مبدأ

طول) اعتبار اولنان نصف النهارك صاغنده یعنی شرق جهتنده بولنان مملكتلرك طوللری شرقی وصولنده یعنی غرب جهتنده بولنان مملكتلرك دخی طوللری غربی اولورلر .

كرك طول شرقیلر و كرك طول غربیلر بر درجه دن بدأ ایله نهایت یوز سكسان درجه یه قدر و اكر كسرلی اولورلرایسه درجه و دقیقه سیله حساب اولورلر .

(طول تعیینی)

بر مملكتك طولنی بولمق او مملكتدن كچن (نصف النهار) ایله (مبدأ طول) آره سنده بولنان اوزاقلغك یعنی دائره پارچه سنك (درجه) سنی تعیین دیمك اولوب اوده طولی كوسترن دائره پارچه سنك قوشاق خط استوا دائره سی اوزرینه نقلیه حساب اولنمقدن عبارتدر . مثلاً مبدأ طول استانبولدن كچن (نصف النهار) اولدیغنه كوره بغداد شهرینك طولنی تعیین ایتمك مراد اولنسه بغداد شهری (كره) نك پرنج نصف النهاری آلتیه كتو . ریله رك (مبدأ طول) ایله بغدادك نصف النهاری حكمنه كیرن قوشاق نصف النهار و خط استوا اوزرنده واقع

قوس یعنی دائره پارچه سنك درجه سی صایلد قده بغدادك
ذاتاً استانبولك شرقده بولنسیله (۱۵) درجه طول
شرقیده بولندیغی اکلاشلمش اولور و بونك كبی استانبولك
غربنده بولنان بر مملكتك دخی طول غربیسی تعیین
اولور .

﴿ طول تعیینك فائده سی ﴾

طول حسابیله شرقه دوشن مملكتلرده نقدر وقت
اول صباح اوله جنی بیلنه بیلیر چونكه كوش بر ساعت
مدتده كره ارض اوزرنده اون بش درجه لك مسافه یی
آیدینلا تدیغدن بر مملكتك اون بش درجه شرقده
بولنان هر قنغی بر مملكتده بر ساعت اول و كرا اوتوز درجه
شرقده بولنان مملكتده ایکی ساعت اول و الخ صباح
اولور و بوتقدیرجه بغدادده استانبولدن بر ساعت اول
صبح اولیور دیمكدر .

﴿ عرض ﴾

عرض دخی بر مملكتك (خط استوا) دن شمالاً
و یا جنوباً اولان اوزاقلغنه دینلور . (خط استوا) ایسه
قطبلردن باشلیه رق كره اوزرنده شرقدن غربه طوغری

رسم اولسان و (عرض دائره لری) و یاخود (دوائر متوازيه) دینلان دائره لرك اك بيوكنه تسميه اولنور كه بو دائره لرك بينلری هر حالده مساوی و اكثری اوزر درجه یی حاوی اولق اوزره رسم ایدیلور لر .

(خط استوا) کره یی شمالی و جنوبی ایکی یه تقسیم ایتمش اولدیغندن نصف کره شمالیده بولنان مملکتلرك عرضلری شمالی و نصف کره جنوبیده بولنان مملکتلرك عرضلری دخی جنوبی اولور لر . كرك شمالی و كرك جنوبی اولسون نهایت طقساز درجه یه قدر حساب اولنور لر .

(عرض تعینی)

بر مملکتك عرضنی بولق او مملکتدن کچن نصف النهار اوزرنده و مملکت ایله خط استوا بیننده اولان اوزاقلغك یعنی دائره پارچه سنك درجه سنی تعین دیمك اولوب بودخی دائره پارچه سنك قوشاق نصف النهار آلتیه وضعیله حساب اولنمقدن عبارتدر .

مثلا استانبولك عرضنی تعین ایتك مراد اولنسه استانبول شهری کره اوزرنده قوشاق نصف النهار آلتیه وضع اولنهرق خط استوایه قدر درجه لری صایلدقده استانبول ذاتاً نصف کره شمالیده بولندیغندن (۴۱) درجه

و (۴۲) دقیقه عرض شمالیده اولدینی آکلاشلمش اولور
و بو وجهله نصف کره جنوبیده اولان بر مملکتک دخی
عرض جنوبیسی تعیین اولنور .

(عرض تعیینک فائده سی)

عرض تعیینله هر قنئی بر مملکتک هواسنک شدت
ویا اعتدالی اکلاشیله بیلور . چونکه کونشک تأثیر حرارتی
اقلیمه کوره اوله جغندن عرضی تعیین اولسان مملکتک
شوموسمده هواسی صیجاق ویا معتدل ویا خود صغوقدر
دیو حکم اولنور .

(لاحقہ)

یوقارودن بری اسماری و خاصه لری ذکر و تعریف
اولنان دائره لر کره مسطحه لر و سیائر خریطه لر اولنیده
دخی رسم اولنمده اولدقلرندن و طول و عرض ذرجه لری
دخی کتابه لرینک کنارلرینه و دائره لرک کتابه لرله برلشد .
کلری اوجلرینه وضع و اشارت اولندقلرندن هر قنئی بر
مملکتک طول و عرضی کره مسطحه لرندن و خریطه لرندن
سهولتله تعیین و استخراج اولنور .

اشبو (مختصر جغرافیا) علاوه و تصحیح عاجزانه مله
دردنجی دفعه اوله رق فی ۲۵ رمضان المبارک سنه ۱۳۰۲
چهارشنبه کونی طبع و تمثیل اولندی .
الحمد لخالق الکوینین اولاً و آخراً والصلوة والسلام
على جميع الانبياء والمرسلين مقدماً ومؤخراً . لاسيما
على رسول الثقلين وآله اجمعين .

مدرسیندن میحالیجی
مصطفی

